

Број: 05-05-1-348-2/13
Сарајево, 01. фебруар 2013. године

05.02.2013

01/02-05-2-166/13

4

**ПАРЛАМЕНТАРНА СКУПШТИНА
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**

- ПРЕДСТАВНИЧКИ ДОМ
- ДОМ НАРОДА

Предмет. Сагласност за ратификацију споразума, тражи се

У складу са чланом 16. Закона о поступку закључивања и извршавања међународних уговора ("Сл. гласник БиХ", бр 29/00), достављамо вам ради давања сагласности за ратификацију:

Споразум о финансирању између Босне и Херцеговине и Европске комисије који се односи на Хоризонтални програм о нуклеарној безбједности и заштити од зрачења у оквиру Инструмента претприступне помоћи за 2011. годину. Споразум је потписан 24. маја 2012. године у Бриселу и 29. новембра 2012. године у Сарајеву, а потписала га је гђа. Невенка Савић, директорица Дирекције за европске интеграције.

Будући да је Министарство финансија и трезора БиХ надлежно за провођење поступка за закључивање овог споразума, молимо вас да на састанке ваших комисија, односно сједнице Дома, поред представника Предсједништва БиХ, као предлагача, позовете и представника Министарства који посланицима, односно делегатима може дати све потребне информације о споразуму.

С поштовањем,

ГЕНЕРАЛНИ СЕКРЕТАР
Ранко Никовић

MFA-BA-MPP
Broj: 08/1-21-05-5-42896/12
Sarajevo, 24.01.2012. godine

31.01.17

PREDSJEDNIŠTVO BOSNE I HERCEGOVINE *or* **SARAJEVO**

01-1 348

Predmet: Prijedlog Odluke o ratifikaciji Sporazuma o finansiranju između Bosne i Hercegovine i Evropske komisije koji se odnosi na Horizontalni program o nuklearnoj sigurnosti i zaštiti od zračenja u okviru Instrumenta prepristupne pomoći za 2011. godinu

U prilogu dostavljamo *prijedlog* Odluke o ratifikaciji Sporazuma o finansiranju između Bosne i Hercegovine i Evropske komisije koji se odnosi na Horizontalni program o nuklearnoj sigurnosti i zaštiti od zračenja u okviru Instrumenta prepristupne pomoći za 2011. godinu, koji je utvrdilo Vijeće ministara Bosne i Hercegovine na 34. sjednici održanoj 11.01.2013. godine, kako bi Predsjedništvo provelo dalji postupak i *odlučilo*, u skladu sa odredbama člana 15. i 17. Zakona o postupku zaključivanja i izvršavanja međunarodnih ugovora ("Službeni glasnik BiH", broj 29/00).

Sporazum o finansiranju između Bosne i Hercegovine i Evropske komisije koji se odnosi na Horizontalni program o nuklearnoj sigurnosti i zaštiti od zračenja u okviru Instrumenta prepristupne pomoći za 2011. godinu potpisani je u Briselu, 24. maja 2012. godine i u Sarajevu, 29. novembra 2012. godine. U ime Bosne i Hercegovine Sporazum je potpisala gospođa Nevenka Savić, direktorka Direkcije za evropske integracije BiH, a u ime Evropske komisije gospodin Gerhard Schuman-Hitzler, direktor.

Podsjećamo da je Predsjedništvo Bosne i Hercegovine donijelo Odluka o prihvatanju navedenog Sporazuma i određivanju potpisnika, na 29. redovnoj sjednici, održanoj 23. novembra 2012. godine.

S poštovanjem,

MINISTAR

dr. Zlatko Lagumdzija

Prilog: kao u tekstu

SPORAZUM O FINANCIRANJU

IZMEĐU

BOSNE I HERCEGOVINE

I

EUROPSKE KOMISIJE

**KOJI SE ODNOŠI NA HORIZONTALNI PROGRAM O
NUKLEARNOJ SIGURNOSTI I ZAŠTITI OD ZRAČENJA U
OKVIRU INSTRUMENTA PRETPRISTUPNE POMOĆI ZA 2011.
GODINU**

Od

(centralizirano/zajedničko upravljanje)

SADRŽAJ

Uvod

1. Program
2. Provedba programa
3. Strukture i tijela s mjerodavnostima
4. Financiranje
5. Rok za ugovaranje
6. Rok za izvršenje ugovora
7. Rok isplate
8. Postupanje s primitcima
9. Prihvatljivost troškova
10. Čuvanje dokumenata
11. Mapa puta za decentralizaciju bez ex-ante kontrola
12. Tumačenje
13. Djelomična ništavost i nemjerne praznine
14. Pregled i izmjene i dopune
15. Prestanak
16. Rješavanje razlika
17. Obavijesti
18. Broj originala
19. Dodatci
20. Stupanje na snagu

Dodatak A Horizontalni program o nuklearnoj sigurnosti i zaštiti od zračenja u okviru IPA komponentne "Pomoć u tranziciji i izgradnja institucija" za 2011. godinu, usvojen provedbenom odlukom Komisije br. C(2011)8164 od 11. studenoga 2011.

Dodatak B Okvirni Sporazum između Komisije Europskih zajednica i Bosne i Hercegovine od 20. veljače 2008.

SPORAZUM O FINANCIRANJU

BOSNA I HERCEGOVINA

i

EUROPSKA KOMISIJA

u dalnjem tekstu zajednički kao "Strane", ili pojedinačno kao "država korisnica" u slučaju Bosne i Hercegovine, ili "Komisija", u slučaju Europske komisije.

Budući da:

- (a) Dana 1. kolovoza 2006., Vijeće Europske unije usvojilo je Uredbu (EZ) br. 1085/2006 kojom se uspostavlja instrument prepristupne pomoći (dalje u tekstu: "Okvirna uredba o IPA"). Na snazi od 1. siječnja 2007. godine, ovaj instrument predstavlja jedinstven pravni temelj za pružanje finansijske pomoći državama kandidatkinjama i državama potencijalnim kandidatkinjama u njihovim nastojanjima da unaprijede političke, ekonomske i institucionalne reforme u cilju konačnog postajanja članicama Europske unije.
- (b) Dana 12. lipnja 2007., Komisija je usvojila Uredbu (EZ) br. 718/2007 o provedbi Okvirne uredbe o IPA, koja sadrži detaljne važeće odredbe o upravljanju i kontroli (dalje u tekstu: "Uredba o provedbi IPA").
- (c) Pomoć Europske unije u okviru instrumenta prepristupne pomoći treba nastaviti podupirati države korisnice u njihovim nastojanjima da ojačaju demokratske institucije i vladavinu prava, reformu javne uprave, provode ekonomske reforme, poštuju ljudska prava kao i prava manjina, unapređuju jednakopravnost spolova, podupiru razvitak civilnoga društva i unapređuju regionalnu suradnju kao i pomirenje i obnovu, i doprinose održivom razvitu i smanjivanju siromaštva.

Za potencijalne države kandidatkinje, pomoć Europske unije može također uključiti određeno usklađivanje s *pravnom stečevinom EU (acquis)*, kao i potporu za investicijske projekte, usmjerenu naročito na izgradnju kapaciteta za upravljanje u područjima regionalnog razviti, razviti ljudskih resursa i ruralnog razviti.

- (d) Strane su 20. veljače 2008. sklopile Okvirni sporazum u kojem se utvrđuju opća pravila za suradnju i provedbu pomoći Europske unije u okviru Instrumenta prepristupne pomoći.

- (e) Dana 11. studenoga 2011., Komisija je usvojila Horizontalni program o nuklearnoj sigurnosti i zaštiti od zračenja u okviru IPA komponente "Pomoć u tranziciji i izgradnja institucija" za 2011. godinu (dalje u tekstu: "program"). Dio ovoga programa koji se odnosi na Bosnu i Hercegovinu provodit će jednim dijelom Komisija na centraliziranoj osnovi a drugim dijelom u zajedničkom upravljanju s Međunarodnom agencijom za atomsku energiju (IAEA).
- (f) U cilju provedbe ovoga programa potrebno je da Strane sklope Sporazum o financiranju kako bi se odredili uvjeti za isporuku pomoći Europske unije, pravila i postupci koji se tiču isplate vezane uz ovu pomoć, kao i uvjeti pod kojima će se upravljati tom pomoći.

SPORAZUMJELE SU SE O SLJEDEĆEM:

1 PROGRAM

Komisija će bespovratnim sredstvima sufinancirati sljedeći program, koji je naveden u Dodatku A ovoga Sporazuma:

Broj programa: *CRIS br. 2011/023-384, 2011/023-388 i 2011/023-389*

Naziv: *Horizontalni program o nuklearnoj sigurnosti i zaštiti od zračenja u okviru IPA komponente "Pomoć u tranziciji i izgradnja institucija" za 2011. godinu – C(2011)8164 od 11. studenoga 2011. godine.*

Dio ovoga programa koji se odnosi na Bosnu i Hercegovinu obuhvata jedan regionalni projekt koji pokriva – između ostalog – Bosnu i Hercegovinu, i jedan administrativni sporazum sa Zajedničkim istraživačkim centrom – Institutom za energiju (Petten), odnosno:

Projekt br. 1: “Daljnje jačanje tehničkih kapaciteta regulatornih tijela za nuklearnu sigurnost u Bosni i Hercegovini i Crnoj Gori”

Projekt br. 6: „Tehnička potpora horizontalnom programu IPA-e o nuklearnoj sigurnosti i zaštiti od zračenja”.

2 PROVEDBA PROGRAMA

- 1) Dio programa (Projekt br. 1) koji se odnosi na Bosnu i Hercegovinu provodit će Komisija u zajedničkom upravljanju sa IAEA-om, u smislu članka 53.d Uredbe Vijeća (EZ Euratom) br. 1605/2002 o Uredbi o financiranju koja se primjenjuje na opći proračun Europskih zajednica, kako je konačno izmijenjena Uredbom (EZ Euratom) 1525/2007 od 17. prosinca 2007. (dalje u tekstu: „Uredba o financiranju“).
- 2) Dio programa (Projekt br. 6) koji se odnosi na Bosnu i Hercegovinu provodit će Komisija na centraliziranoj osnovi, u smislu članka 53.a Uredbe Vijeća (EZ Euratom) br. 1605/2002 o Uredbi o financiranju koja se primjenjuje na opći proračun Europskih zajednica, kako je konačno izmijenjena Uredbom (EZ Euratom) 1525/2007 od 17. prosinca 2007. (dalje u tekstu: „Uredba o financiranju“).
- 3) Program će se provoditi sukladno odredbama Okvirnog sporazuma o pravilima za suradnju u svezi s finansijskom pomoći Europske unije Bosni i Hercegovini i provedbom pomoći u okviru Instrumenta prepristupne pomoći (IPA), sklopljenog između Strana 20. veljače 2008. (dalje u tekstu: "Okvirni sporazum"), koji je naveden u Dodatku B ovoga Sporazuma.

3 STRUKTURE I TIJELA S MJERODAVNOSTIMA

- 1) Država će korisnica odrediti nacionalnog koordinatora za IPA, sukladno Okvirnom sporazumu, koji će djelovati kao predstavnik države korisnice vis-à-vis Komisije. On/a će osigurati da se održava tjesna veza između Komisije i države korisnice s obzirom na opći proces pristupanja kao i na pretpriступnu pomoć EU-a u sklopu IPA.

4 FINANCIRANJE

Financiranje provedbe ovoga Sporazuma odvija se kako slijedi:

- (a) Doprinos Europske unije za cijeli program za 2011. godinu određen je u najvišem iznosu od 4.613.750 EUR, kako je opisano u programu. Međutim, plaćanje doprinosa Europske unije od strane Komisije izvršit će se u okviru limita raspoloživih sredstava.
- (b) Troškove nacionalnih struktura i tijela koje uspostavi država korisnica radi provedbe ovoga programa snosi država korisnica.

5 ROK ZA UGOVARANJE

- 1) Pojedinačni ugovori i sporazumi kojima se provodi ovaj Sporazum moraju se sklopiti u roku od najviše tri godine od datuma sklapanja ovoga Sporazuma.
- 2) Sva se sredstva za koja ugovor nije sklopljen prije krajnjeg roka za ugovaranje otkazuju.

6 ROK ZA IZVRŠENJE UGOVORA

- 1) Ugovori se moraju izvršiti u roku od najviše dvije godine od krajnjeg datuma ugovaranja.
- 2) Rok za izvršenje ugovora može biti produljen prije isteka krajnjeg roka u opravdanim slučajevima.

7 ROK ISPLATE

- 1) Isplata sredstava mora se izvršiti najkasnije godinu dana od krajnjeg datuma za izvršenje ugovora.
- 2) Rok za isplatu sredstava može se produljiti prije krajnjeg datuma u opravdanim slučajevima.

8 POSTUPANJE S PRIMITCIMA

- 1) Primitci u svrhu IPA-e uključuju prihod ostvaren nekom aktivnosti, tijekom razdoblja njezinog sufinanciranja, od prodaje, najmova, naknada za usluge/upisnina ili druge ekvivalentne primitke izuzev:

- (a) primitaka ostvarenih tijekom ekonomskog vijeka sufinanciranih investicija u slučaju investicija u tvrtke;
 - (b) primitaka ostvarenih unutar okvira mjere financijskog inženjeringa, uključujući kapital poduzeća i kreditne fondove, jamstva, leasing;
 - (c) gdje je primjenjivo, doprinosa iz privatnog sektora za sufinanciranje aktivnosti, što se iskazuje u financijskim tablicama programa zajedno s javnim doprinosom.
- 2) Primitci kako su određeni u prethodnom stavku 1. predstavljaju dohodak koji se oduzima od iznosa prihvatljivih troškova za odnosnu aktivnost. Najkasnije do zatvaranja programa, takvi se primitci oduzimaju od prihvatljivih troškova odnosne aktivnosti u cijelini ili srazmjerno, ovisno o tome jesu li ostvareni u cijelosti ili samo djelomice sufinanciranom aktivnosti.

9 PRIHVATLJIVOST TROŠKOVA

- 1) Troškovi u sklopu programa u Dodatku A prihvatljivi su za doprinos Europske unije ukoliko su stvarno nastali nakon potpisivanja ugovora i bespovratnih sredstava kojima se provodi takav program, izuzev u slučajevima izričito predviđenim u Uredbi o finansiranju.
- 2) Sljedeći troškovi nisu prihvatljivi za doprinos Europske unije u okviru programa u Dodatku A:
 - a) porezi, uključujući poreze na dodatnu vrijednost;
 - b) carinske i uvozne pristojbe, ili drugi troškovi;
 - c) kupovina, najam ili zakup zemljišta i postojećih zgrada;
 - d) novčane kazne, financijske kazne i troškovi sporova;
 - e) operativni troškovi;
 - f) rabljena oprema;
 - g) bankovni troškovi, troškovi jamstava i slični troškovi;
 - h) troškovi konverzije, tečajnih naknada i negativne tečajne razlike povezani s bilo kojim od sastavnih pojedinačnih euro računa, kao i drugi čisto financijski izdaci;
 - i) nefinancijski doprinosi;
 - j) svi troškovi leasinga;
 - k) troškovi amortizacije.

- 3) Odstupajući od prethodnog stavka 2., Komisija će odlučiti, od slučaja do slučaja, da li su sljedeći troškovi prihvatljivi:
- a) Operativni troškovi, uključujući troškove zakupa, vezani isključivo uz razdoblje sufinanciranja aktivnosti;
 - b) porezi na dodatnu vrijednost, ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:
 - i. porezi na dodatnu vrijednost ne mogu se vratiti ni na koji način;
 - ii. utvrđeno je da ih snosi krajnji korisnik, i
 - iii. jasno su utvrđeni u projektnom prijedlogu.
 - c) trošak jamstava koja daje banka ili usporedivo jamstvo koje položi krajnji korisnik bespovratnih sredstava.
- 4) Troškovi koji se financiraju u sklopu IPA ne podliježu drugim izvorima financiranja u okviru proračuna Europske unije.

10 ČUVANJE DOKUMENATA

- 1) Svi dokumenti vezani uz program u Dodatku A čuvaju se najmanje pet godina od datuma na koji Europski parlament odobri isplatu za proračunsku godinu na koju se dokumenti odnose.
- 2) U slučaju da program u Dodatku A ne bude konačno zatvoren u roku utvrđenom u prethodnom stavku 1., dokumenti koji se na njega odnose čuvaju se do kraja godine nakon one u kojoj je program u Dodatku A zatvoren.

11 MAPA PUTOZA DECENTRALIZACIJU BEZ EX-ANTE KONTROLA

- 1) Država korisnica uspostavlja detaljnu mapu puta s indikativnim mjerilima i vremenskim ograničenjima za postizanje decentralizacije s *ex-ante* kontrolama od strane Komisije. Dodatno, država će korisnica uspostaviti indikativnu mapu puta za postizanje decentralizacije bez *ex-ante* kontrola od strane Komisije.
- 2) Komisija nadzire provedbu mapa puta navedenih u stavku 1., i uzima u obzir rezultate koje je država korisnica postigla u ovome kontekstu, naročito u pružanju pomoći. Mapa puta za postizanje decentralizacije bez *ex-ante* kontrola može se odnositi na postupno odricanje od raznih vrsta ex-ante kontrole.
- 3) Država korisnica redovito izvješćuje Komisiju o napretku ostvarenom u provedbi ove mape puta.

12 TUMAČENJE

- 1) Ako u ovome Sporazumu nema izričite suprotne odredbe, pojmovi koji se koriste u ovome Sporazumu nose isto značenje koje im je pripisano u Okvirnoj uredbi o IPA i Uredbi o provedbi IPA.

- 2) Ako u ovome Sporazumu nema izričite suprotne odredbe, pozivanje na ovaj Sporazum predstavlja pozivanje na ovaj Sporazum kako je povremeno izmijenjen, dopunjjen ili zamijenjen.
- 3) Svako pozivanje na uredbe Vijeća ili Komisije odnosi se na onu verziju tih uredbi kako je naznačeno. Ukoliko je potrebno, izmjene tih uredbi prenijet će se u ovaj Sporazum pomoću izmjena i dopuna.
- 4) Naslovi u ovome Sporazumu nemaju pravno značenje i ne utječu na njegovo tumačenje.

13 DJELOMIČNA NIŠTAVOST I NENAMJERNE PRAZNINE

- 1) Ukoliko neka odredba ovoga Sporazuma jest ili postane ništava, ili ako ovaj Sporazum sadrži nenamjerne praznine, to neće utjecati na valjanost ostalih odredbi ovoga Sporazuma. Strane će zamijeniti ništavu odredbu valjanom odredbom koja će biti što je moguće bliža svrsi i namjeri ništave odredbe.
- 2) Strane će popuniti sve nenamjerne praznine odredbom koja najbolje odgovara svrsi i namjeri ovoga Sporazuma, sukladno Okvirnoj uredbi o IPA i Uredbi o provedbi IPA.

14 PREGLED I IZMJENE I DOPUNE

- 1) Provedba ovoga Sporazuma predmet je periodičnih pregleda u vrijeme koje Strane međusobno dogovaraju.
- 2) Svaka izmjena i dopuna dogovorena između Strana bit će u pisano obliku i bit će sastavni dio ovoga Sporazuma. Takva izmjena i dopuna stupa na snagu na datum koji odrede Strane.

15 PRESTANAK

- 1) Ne dovodeći u pitanje stavak 2., ovaj Sporazum prestaje osam godina nakon potpisivanja. Ovaj prestanak ne sprječava Komisiju da izvrši finansijske ispravke sukladno članku 56. Uredbe o provedbi IPA.
- 2) Ovaj Sporazum može okončati bilo koja Strana uz pisani obavijest drugoj Strani. Takav prestanak stupa na snagu šest kalendarskih mjeseci od datuma pisane obavijesti.

16 RJEŠAVANJE RAZLIKA

- 1) Razlike nastale uslijed tumačenja, upravljanja i provedbe ovoga Sporazuma, na bilo kojem i svim razinama sudjelovanja, rješavat će se mirnim putem konzultacijama između Strana.
- 2) U slučaju da se razlike ne uspiju riješiti mirnim putem, svaka strana može pitanje podnijeti na arbitražu sukladno Izbornim pravilima o arbitraži između međunarodnih organizacija i država pri Stalnom arbitražnom sudu na snazi na datum potpisivanja ovoga Sporazuma.

- 3) Jezik koji će se koristiti u arbitražnim postupcima je engleski jezik. Generalni tajnik Stalnog arbitražnog suda imenuje arbitra po prijemu pisanoj zahtjeva koji podnosi jedna od Strana. Odluka je Arbitra obvezujuća za sve Strane i na nju nema žalbe.

17 OBAVIJESTI

- 1) Sve obavijesti u svezi s ovim Sporazumom bit će u pisanoj formi i na engleskom jeziku. Svaka obavijest mora biti potpisana i dostavljena kao originalni dokument ili putem faksa.
- 2) Sve obavijesti u svezi s ovim Sporazumom moraju se slati na sljedeće adrese:

Za Komisiju:

Gosp. Gerhard Schumann-Hitzler
Direktor
Glavna uprava za proširenje
Financijski instrumenti i regionalni programi
CHAR 04/99
B-1049 Brisel

Faks: +32 2 2957502

Za državu korisnicu:

Gđa Nevenka Savić
Nacionalni koordinator za IPA
Direktor
Direkcija za europske integracije BiH
Trg Bosne i Hercegovine 1
71000 Sarajevo
Bosna i Hercegovina

Faks: +387 (0) 33 264 330

18 BROJ ORIGINALA

Ovaj Sporazum sastavljen je u dva originalna primjerka na engleskome jeziku.

19 DODATCI

Dodatci A i B čine sastavni dio ovoga Sporazuma.

20 STUPANJE NA SNAGU

Ovaj Sporazum stupa na snagu na datum potpisivanja. Ukoliko ga Strane potpišu na različite datume, ovaj Sporazum stupa na snagu na datum kad ga potpiše druga od dviju Strana.

Potpisala, za i uime Bosne i Hercegovine, u Sarajevu, 29. studenoga 2012. godine

gđa Nevenka Savić, v.r., Nacionalni koordinator za IPA

Potpisao, za i uime Komisije, u Briselu, 24. svibnja 2012. godine

/ Gosp. Gerhard Schumann-Hitzler, v.r

Direktor ELARG-D

IPA STRATEGIJA

Brisel, Belgija

DODATAK A: Horizontalni program o nuklearnoj sigurnosti i zaštiti od zračenja u okviru IPA komponente Pomoć u tranziciji i izgradnji institucija za 2011. godinu

1. IDENTIFIKACIJA

Korisnice	Albanija, Bosna i Hercegovina, Hrvatska, Bivša Jugoslovenska Republika Makedonija, Crna Gora, Srbija, kao i Kosovo*
CRIS broj (centralizirano upravljanje / zajedničko upravljanje)	2011/023-384 – Projekti br. 1, 2 i 6 2011/023-388 – Projekt br. 3
CRIS broj (decentralizirano upravljanje)	2011/023-389 – Projekti br. 4 i 5
Godina	2011.
EU doprinos	4.613.750 eura
Tijelo mjerodavno za provedbu programa	Projekt br. 1 - Europska komisija u zajedničkom upravljanju s Međunarodnom agencijom za atomsku energiju (IAEA); Projekti br. 2, 3 i 6 - Europska komisija uime Korisnika u sustavu centraliziranog upravljanja; Projekti br. 4 i 5 - Središnja agencija za financiranje i ugovaranje u Hrvatskoj u sustavu decentraliziranog upravljanja.
Krajnji datum za sklanjanje sporazuma o financiranju	Najkasnije do 31. prosinca 2012. godine
Krajnji datumi za ugovaranje	3 godine od datuma sklanjanja sporazuma o financiranju. Ovi se datumi odnose i na nacionalno sufinanciranje.
Krajnji datumi za izvršenje	2 godine od krajnjeg datuma za ugovaranje. Ovi se datumi odnose i na nacionalno sufinanciranje.
Proračunske linije	22.020701 – Regionalni i horizontalni programi
Programski voditelj	Jedinica D3 - Regionalni programi, GU za proširenje
Provodeni voditelj/ Izaslanstvo EU	Projekt br. 1 provodit će Jedinica D3 - Regionalni programi, Glavna uprava za proširenje u zajedničkom upravljanju s IAEA. Projekti br. 2, 3 i 6 provodit će Jedinica D3 – Regionalni programi, GU za proširenje u sustavu centraliziranog upravljanja. Projekti br. 4 i 5 provodit će u sustavu decentraliziranog upravljanja SAFU (CFCA) u Hrvatskoj.

* Ovo određivanje ne dovodi u pitanje pozicije o statusu, i sukladno je RVSUN 1244/99 i Mišljenju MSP-a o kosovskoj deklaraciji o neovisnosti.

2. PROGRAM

2.a Prioriteti izabrani u sklopu programa

IPA Horizontalni program o nuklearnoj sigurnosti i zaštiti od zračenja provodi se u kontekstu prioriteta za IPA potporu sadržanih u sektoru 5 – Prometna i energetska infrastruktura, uključujući nuklearnu sigurnost, koji su identificirani u IPA Višekorisničkom višegodišnjem indikativnom planskom dokumentu (MIPD) za godine 2011. do 2013¹.

Kao što je spomenuto u višekorisničkom VIPD, «u području nuklearne sigurnosti i zaštite od zračenja, pun prijenos *pravne stečevine* EU ostaje cilj za većinu IPA korisnica». Ovaj će prijenos zahtijevati punu operativnost nacionalnih regulatornih tijela koju, neke od njih, još nisu postigle.

Nadalje, postoji niz problema koje treba rješavati u svim Korisnicama, kao što su uspostava odgovarajućeg regulatornog okvira, smanjenje izloženosti u medicini ili radu i radioaktivna kontaminacija okoliša (uključujući i osiromašeni uran).

Mnogo toga još treba učiniti i za spremnost za izvanredne situacije te sustave ranog upozoravanja, obuku osoblja suočenog s ionizirajućim zračenjem te javno informiranje. Sprječavanje nedopuštenog trgovanja nuklearnim materijalima i izvorima zračenja, kao i upravljanje radioaktivnim otpadom (uključujući i radioaktivne gromobrane) te skladištenje u licenciranim objektima ostaju glavne brige.

Sva ta pitanja mogu zahtijevati sredstva za nabavu opreme, pružanje tehničke pomoći, a moguće i obavljanje radova.

Treba istaknuti da za Srbiju, koja je upravljala istraživačkim nuklearnim reaktorima u prošlosti, treba poduzeti specifične aktivnosti a s ciljem dekomisije tih reaktora sukladno najboljim praksama EU. U tom smislu, sigurnost radioaktivnih izvora i fizijskih materijala treba tretirati kao pitanje od najveće važnosti.

Dvije Korisnice (Turska i Albanija) izrekle su namjeru da u konačnici izgrade nuklearne elektrane. U tim slučajevima, treba posvetiti posebnu pozornost tomu kako bi se osiguralo da sve odredbe, posebice one glede sigurnosti i zaštite, budu sukladne međunarodnim konvencijama, IAEA sigurnosnim standardima, međunarodnim sporazumima (uključujući bilateralne) i *pravnoj stečevini* EU.

Aktivnosti predviđene unutar ovoga sektora imaju za cilj postizanje sljedećeg:

- (1) Povećanje tehničkih kapaciteta nacionalnih regulatornih agencija kako bi one bile sukladne *pravnoj stečevini* EU te zakonodavstvu glede nuklearne sigurnosti i zaštite od zračenja.

¹ C(2011)4179, 20.06.2011

- (2) Daljnji doprinos razvitku planova za izvanredne situacije i jačanje kapaciteta za spremnost i djelovanje u izvanrednim situacijama u nekoliko Korisnica.
- (3) Provedba programa praćenja za mjerjenje prisutnosti radioaktivnosti u okolišu i uspostava metodologija za procjenu javnih doza.
- (4) Aktivnosti za smanjenje izloženosti djelatnika i pacijenata u medicinskom sektoru.
- (5) Pokretanje kampanje za podizanje javne svijesti te uspostava sustava za rano upozoravanje.

Ovaj se program fokusira na dva regionalna projekta i tri nacionalna projekta koji se odnose na Višekorisničke VIPD prioritete te rješavaju niz problema tj. usklađivanje zakonodavstva/propisa s *pravnom stečevinom* EU u području nuklearne sigurnosti i zaštite od zračenja, poboljšanje tehničkih kapaciteta nacionalnih regulatornih tijela i njihovih Organizacija za tehničku potporu, praćenje radioaktivnosti u okolišu, spremnost na izvanredne situacije te smanjenje medicinske izloženosti. Program dodatno uključuje jedan administrativni sporazum sa Zajedničkim centrom za istraživanje – Institutom za energiju (Petten), ustanovom koja će pružiti neophodnu tehničku potporu Općoj upravi za proširenje u smislu pokretanja, praćenja i ocjenjivanja rezultata svih ovih projekata.

2. b Dosadašnja pomoć, naučeno iz prethodnih iskustava i donatorska koordinacija u sektoru nuklearne sigurnosti i zaštite od zračenja

Uz iznimku Kosova, u proteklih nekoliko godina sve su Korisnice uspostavile regulatorna tijela za nuklearnu sigurnost. Iako je u provedbi jedan regionalni projekt financiran iz IPA 2008 koji ima za cilj poboljšanje regulatorne infrastrukture i procjenu stupnja usklađenosti s *pravnom stečevinom* EU, ta se aktivnost pokazuje nedostatnom kako bi se osigurala usklađenost zakonodavstva i propisa svih Korisnica s *pravnom stečevinom* EU. Potrebna je daljnja regulatorna pomoć s ciljem poboljšanja tehničkih kapaciteta regulatornih tijela i, gdje je to moguće, njihovih Organizacija za tehničku potporu (OTP) i upravo je to glavni cilj ovoga programa koji se fokusira na Albaniju, Bosnu i Hercegovinu, bivšu Jugoslovensku Republiku Makedoniju, Crnu Goru, Srbiju, kao i Kosovo.

Kao dio poboljšanja tehničkih kapaciteta OTP-a u području medicinske izloženosti te za praćenje radioaktivnosti u okolišu, ocijenjeno je korisnim poduprijeti crnogorsku organizaciju pod nazivom CETI kroz nabavu opreme. Zapravo, ovaj projekt preuzima bivši projekt financiran iz IPA 2008 za koji je – iz različitih razloga – propao postupak javne nabave.

Hrvatska je u ovome trenutku blizu pristupanju EU i njezin je regulatorni okvir usklađen s *pravnom stečevinom* EU. Međutim, provedba regulativa zahtijeva daljnju potporu u dva posebna područja: spremnost za izvanredna stanja te praćenje radioaktivnosti u okolišu. Oba su područja identificirana kao prioriteti u IPA financiranoj studiji procjene regulatorne infrastrukture koja je izvršena 2010. godine. Oni su također jasno identificirani kao prioritetna područja u Višekorisničkom VIPD.

Ovaj program predstavlja logičan nastavak prošlih i trenutačnih projekata financiranih iz IPA programa. Trebao bi pomoći da se riješi većina otvorenih radioloških problema na Zapadnom Balkanu do 2015-2016.

Važno je istaknuti da su svi ovi projekti dio koherentne strategije za vanjsku pomoć Zapadnom Balkanu u sektoru nuklearne sigurnosti koja je izrađena zajedno sa svakom od Korisnica u 2010. i 2011. Ta strategija detaljno određuje potrebe za vanjskom pomoći, nabavom opreme i radovima do 2015-2016. IAEA je bila pridružena tijekom izrade pripadajućih mapa puta do 2013.

Iako je u nedavnoj prošlosti najveći naglasak IPA horizontalnog programa bio na rješavanju nuklearnih problema u Vinči, a posebice na repatrijaciji potrošenog srpskog nuklearnog goriva u Rusku Federaciju, odlučeno je da se potpora zaustavi na barem jednu godinu zbog kašnjenja koja su zabilježena u provedbi projekata financiranih iz IPA-e u svezi s upravljanjem radioaktivnim otpadom u Vinči. Međutim, vrijedno je naglasiti uspješan projekt repatrijacije koji je apsorbirao otprilike jednu trećinu sredstava ovoga programa tijekom godina od 2007. do 2010.

Svi projekti izravno povezani s tehničkom pomoći na Zapadnom Balkanu koordinirani su s IAEA-om.

Od 2007. godine IPA horizontalni program o nuklearnoj sigurnosti i zaštiti od zračenja osigurava značajnu potporu Zapadnom Balkanu s ciljem rješavanja brojnih važnih nuklearnih i radioloških problema. Iako su neki politički problemi u određenoj mjeri usporili provedbu ovih suksesivnih programa, posebice u svezi s prilično kasnom uspostavom regulatornih nuklearnih tijela u nekim od Korisnica, ukupna ocjena prošle i tekuće pomoći vrlo je pozitivna.

Naučene lekcije uglavnom se odnose na nedostatnu uključenost organizacija unutar Korisnica ovih programa u postupke javne nabave. Većina njih - uključujući i Hrvatsku – treba tehničku potporu od Opće uprave za proširenje i JRC-Petten kako bi Opis poslova bio dostatno detaljan i neutralan. To je dovelo do kasnog ugovaranja za većinu projekata. Druga važna pouka je da se poboljšanje regulatorne infrastrukture u svakoj od Korisnica suočava s političkim teškoćama. Većina regulatornih tijela nije sukladna svojim sestrinskim organizacijama u EU i njihovo je daljnje usklađivanje vrlo teško postignuti. Treća lekcija je da licenciranje skladišta za radioaktivni otpad - što je ključni problem u području nuklearne sigurnosti – nailazi na mnoge poteškoće, opet iz političkih razloga. Također, provedba projekata putem zajedničkog upravljanja s IAEA-om pokazala se kao prilično složen zadatak s obzirom na značajnu fluktuaciju osoblja unutar IAEA kao i različite politike koje se primjenjuju za tehničku pomoć. U svakom slučaju, koordinacija se vrši putem redovitih kontakata s IAEA i zajedničkim misijama u predmetnim Korisnicama.

Koherentnost pristupa s Instrumentom za suradnju u nuklearnoj sigurnosti (INSC) osigurava se kroz bliske kontakte i razmjenu informacija s članovima Odbora INSC-a.

2.c Opis

Projekt br. 1: „Daljnje jačanje tehničkih kapaciteta nuklearnih regulatornih tijela u Bosni i Hercegovini i Crnoj Gori“ ima za cilj pružanje izravne potpore nuklearnim regulatornim tijelima u Bosni i Hercegovini i Crnoj Gori kako bi dodatno doprinijeli preuzimanju *pravne stečevine* EU u području nuklearne sigurnosti i zaštite od zračenja, kao i usklađivanje njihovog funkcioniranja s onim njihovih sestrinskih organizacija u EU.

Ovaj projekt obuhvata dvije Korisnice na Zapadnom Balkanu koje trenutačno imaju slične potrebe za regulatornom pomoći. Projekt će uglavnom biti usmjeren na finalizaciju prenošenja *pravne stečevine* EU u nacionalno zakonodavstvo i propise, na definiranje provedbenih postupaka za propise, smanjenje izloženosti u medicini, poboljšanje kontrole dozimetrije, isporuku određene opreme, posebice za osiguranje kvalitete / kontrolu kvalitete (QA / QC) u dijagnostičkoj radiologiji, pregled nacionalnih planova za izvanredna stanja i doprinos uspostavi javnih informativnih kampanja.

Jačanje tehničkih kapaciteta nacionalnih regulatornih tijela u nuklearnom području u potpunosti je usklađeno s osnovnim ciljevima Višekorisničkog VIPD-a.

S obzirom na činjenicu da IAEA trenutačno provodi niz projekata u području regulatorne pomoći u Bosni i Hercegovini, kao i u Crnoj Gori, te da će se ta pomoć nastaviti tijekom sljedećih nekoliko godina, smatra se vrijednim provesti ovaj projekt putem zajedničkog upravljanja s IAEA-om. Na taj će način biti izbjegnut rizik od dupliranja vanjske pomoći te će se razviti sinergija.

Sporazum s IAEA-om za iznos od 850.000 eura, za provedbu ovoga projekta sukladno uvjetima Financijskog i administrativnog okvirnog sporazuma (FAFA) između Europske unije i Ujedinjenih naroda, potписанog 29. travnja 2003., kojem se IAEA pridružila 17. rujna 2004., bit će zaključen u drugom kvartalu (Q2) 2013.

Projekt br. 2: „Daljnje jačanje tehničkih kapaciteta nuklearnih regulatornih tijela u Albaniji, Bivšoj Jugoslovenskoj Republici Makedoniji, Srbiji, kao i na Kosovu“ ima za cilj pružanje izravne potpore nuklearnim regulatornim tijelima Korisnica kako bi se dodatno doprinijelo preuzimanju *pravne stečevine* EU u području nuklearne sigurnosti i zaštite od zračenja, kao i usklađivanje njihovog funkcioniranja s onim njihovih sestrinskih organizacija u EU.

Po svome opsegu, ovo je regionalni projekt. Imat će za cilj povećanje tehničkih kapaciteta regulatornih tijela u području nuklearne sigurnosti i zaštite od zračenja u Korisnicama te je time u potpunosti usklađen s ciljevima VIPD-a. Mnoge bi regulatorne teme trebale biti adresirane u okviru ovoga projekta, primjerice, dovršetak prenošenja *pravne stečevine* EU u nacionalno zakonodavstvo i propise u Srbiji i na Kosovu, definiranje kriterija za uspostavu nacionalnih regulatornih tijela u Albaniji, uspostava sustava upravljanja kvalitetom u Albaniji i Srbiji, uspostava procedura QA / QC u medicinskom sektoru u Bivšoj Jugoslovenskoj Republici Makedoniji; pregled planova postupanja u slučajevima radiološkog izvanrednog stanja u Albaniji, izrada nacionalne strategije zbrinjavanja radioaktivnog otpada te dekomisija aktivnosti u Srbiji.

Usprkos činjenici da su slične aktivnosti poduprte i od strane IAEA, nije bilo moguće postići dogovor s Agencijom u svezi s provedbom ovoga projekta putem zajedničkog upravljanja. Stoga će biti potrebna bliska suradnja s IAEA kako bi se izbjeglo preklapanje.

Jedan ugovor o pružanju usluga u iznosu od 2,1 milijuna eura i jedan ugovor o opskrbi u iznosu od 200.000 eura bit će zaključeni nakon dva javna natječaja, koji će biti otvoreni u drugom kvartalu 2013. godine, odnosno u četvrtom kvartalu 2014.

Projekt br. 3: „Jačanje zaštite od zračenja i nuklearne sigurnosti u Crnoj Gori kroz unapređenje sposobnosti institucije za tehničku potporu“ je projekt nabave opreme koji ima za

cilj osiguravanje različitih vrsta opreme radi poboljšanja tehničkih kapaciteta Centra za ekotoksikološka istraživanja Crne Gore (CETI), koji ima ulogu ITP-a za nuklearno regulatorno tijelo Crne Gore. Područja obuhvaćena ovim projektom nabave opreme su: praćenje radioaktivnosti u okolišu uključujući odgovor na radiološke/nuklearne izvanredne situacije, upravljanje niskom i srednjom radioaktivnosti, skladištenje radioaktivnog otpada i transport radioaktivnog materijala, kontrola izloženosti profesionalnog osoblja, pacijenata, javnosti i okoliša te osiguranje kvalitete / kontrola kvalitete (QA / QC) medicinskih izvora zračenja.

Višekorisnički VIPD precizira kako aktivnosti trebaju biti poduzete na razvitu planova za izvanredne situacije i jačanju kapaciteta za spremnost i odgovor na izvanredne situacije u svim Korisnicama, provedbu programa praćenja mjerena pojave radioaktivnosti u okolišu i utvrđivanje metodologija za ocjenu javnih doza, te aktivnosti za smanjenje izloženosti profesionalnog osoblja i pacijenta u sektorima medicine i industrije. Sva ta pitanja mogu zahtijevati sredstva za nabavu opreme, pružanje tehničke pomoći, te moguće i izvođenje radova.

Projekt će se provoditi kroz jedan do četiri ugovora o nabavi opreme u ukupnom iznosu od 300.000 eura koji će biti sklopljeni nakon javnih natječaja (4 lota) pokrenutih u prvom kvartalu 2012. Dodatni ugovori o nabavi opreme u procijenjenom iznosu od 95.000 eura koje u potpunosti financiraju institucije korisnice bit će sklopljeni od strane CETI-a nakon javnih natječaja koji će biti pokrenuti u prvoj polovini 2012. godine (paralelno sufinanciranje) od strane institucije korisnice.

Projekt br. 4: „Poboljšanje sustava odgovora na izvanredni događaj u Republici Hrvatskoj“ pruža potporu Državnom zavodu za radiološku i nuklearnu sigurnost u Hrvatskoj poglavito radi usklađivanja procedura odgovora na radiološka izvanredna stanja s onima u susjednim zemljama, poglavito Sloveniji i Mađarskoj. Također ima za cilj poboljšanje kapaciteta za odgovor na radiološka izvanredna stanja radi suočavanja s incidentima i nesrećama na različitim razinama, kao i nacionalnog plana za izvanredne situacije koji će omogućiti brzu provedbu mjera zaštite unutar prvih nekoliko sati i u danima nakon nesreće kroz koordinirani odgovor službi za izvanredne situacije i ostalih agencija.

Ciljevi Višekorisničkog VIPD-a uključuju aktivnost u svezi sa spremnošću na izvanredna stanja te je stoga ovaj projekt u potpunosti usklađen.

Očekuje se zaključivanje sljedeća dva ugovora za provedbu ovoga projekta: jedan ugovor o pružanju usluga za iznos EU sufinanciranja od 171.000 eura, nakon objave javnoga natječaja u trećem kvartalu 2012. (predviđeno je nacionalno sufinanciranje u iznosu od 19.000 eura); i jedan ugovor o nabavi opreme za iznos EU sufinanciranja od 263.500 eura, nakon objave javnoga natječaja u četvrtom kvartalu 2013. (predviđeno je nacionalno sufinanciranje u iznosu od 46.500 eura).

Ovaj će se projekt provoditi decentralizirano.

Projekt br. 5: „Poboljšanje on-line i off-line sustava praćenja radioaktivnosti u okolišu u Hrvatskoj u redovitim i izvanrednim situacijama“. Projekt se fokusira na poboljšanje sustava za on-line i off-line praćenje stanja okoliša u Republici Hrvatskoj, potrebno kako bi u redovitim i izvanrednim situacijama bio ispoštovan članak 35. Euroatom Ugovora, te posebice mrežu dozimetara za zrak, on-line praćenje površinskih voda, off-line praćenje i mobilne

sustave. Sastoji se od dvije komponente: komponente 1 za kupnju, instalaciju i puštanje u rad dodatne opreme za poboljšanje postojeće tehničke infrastrukture; i komponente 2 za verifikaciju postojećih gama dozimetara (GDR) u pogledu standardnih kriterija za lokacije i generiranje korektivnih/devijacijskih čimbenika ukoliko je potrebno a kako bi se mjereno na GDR stanicama uskladilo sa zahtjevima EU za praćenje okoliša.

Projekt odgovara na neke od zaključaka IPA 2007 projekta „Procjena potreba i predložene aktivnosti s ciljem provođenja praćenja radioaktivnosti u okolišu u Albaniji, Bosni i Hercegovini, Hrvatskoj, BiH Jugoslovenskoj Republici Makedoniji, Crnoj Gori, Srbiji, kao i Kosovu“ u odnosu na Hrvatsku.

Također je u potpunosti usklađen s ciljevima VIPD-a kada je u pitanju praćenje radioaktivnosti u okolišu.

Očekuje se zaključivanje sljedeća dva ugovora za provedbu ovoga projekta: jedan ugovor o nabavi opreme za iznos EU sufinanciranja od 310.250 eura, nakon objave javnoga natječaja u trećem kvartalu 2012. (predviđeno je nacionalno sufinanciranje u iznosu od 54.750 eura); i jedan ugovor o pružanju usluga za iznos EU sufinanciranja od 64.000 eura, nakon objave javnoga natječaja u drugom kvartalu 2013. (predviđeno je nacionalno sufinanciranje u iznosu od 6.000 eura).

Ovaj će se projekt provoditi decentralizirano.

Projekt br. 6: „Tehnička potpora IPA horizontalnom programu o nuklearnoj sigurnosti i zaštiti od zračenja“ trebala bi omogućiti Općoj upravi za proširenje bolje upravljanje svim projektima koji se financiraju sredstvima programa IPA zahvaljujući stručnoj ekspertizi koju će pružati Zajednički centar za istraživanje – Institut za energiju (JRC-IE) u Pettenu. Ova će se potpora uglavnom sastojati od pripreme i pregledavanja opisa posla za nuklearne projekte, sudjelovanja u evaluacijskim odborima za natječaje, sastancima na početku, tijekom i na završetku tijekom provedbe projekata i evaluacije postignutih rezultata. Također će uključiti i verifikaciju zahtjeva za plaćanje koje Opća uprava za proširenje redovito prima od korisničkih institucija IPA nuklearnih projekata.

Administrativni sporazum u iznosu od 355.000 eura sklopit će se s JRC-IE-om u prvom kvartalu 2012. godine.

2. d Horizontalna pitanja

Provedba projekata pod brojem 1 do 6 doprinijet će značajnom smanjenju izloženosti i poboljšati zaštitu ljudi i okoliša od ionizirajućeg zračenja na Zapadnom Balkanu. Kao opće pravilo, povećanje kapaciteta tijela zaduženih za nuklearnu sigurnost je preduvjet za poboljšanje nuklearne sigurnosti i zaštite od zračenja na cijelom Zapadnom Balkanu.

2. e Rizici i prepostavke

Provedba projekata pod brojem 1 do 5 u okviru ovoga programa podliježe sljedećem preduvjetu:

- Nacionalna regulatorna tijela u području nuklearne sigurnosti i zaštite od zračenja su potpuno operativna te imaju dostatan broj osoblja kako bi bila u stanju apsorbirati transfer znanja, posebice Kosovo.

3. PRORAČUN (IZNOSI u EUR)

3.a. Indikativni proračun

3.a.a. Tablica za projekte koji će se provoditi pomoću zajedničkog upravljanja s IAEA-om

Zajedničko upravljanje	Izgradnja institucija (II)					Investicije (INV)			Ukupno (II + INV)		Ukupni IPA doprinos EU	
	Ukupni izdatak	IPA doprinos EU	Nacionalni doprinos*	Ukupni javni izdatak	IPA doprinos EU	Nacionalni doprinos*	EUR	% (1)	EUR	% (1)	EUR	EUR
	EUR (a)=(b)+(c)	EUR (b)	EUR (c)	EUR (d)=(e)+(f)	EUR (e)	EUR (f)	EUR (g)=(a)+(d)	EUR (h)	EUR (i)	EUR (j)	EUR (k)	EUR (l)=(h)+(e)
Sektor 5 - Prometna i energetska infrastruktura, uklj. nuklearnu sigurnost												
<i>Projekt br. I: Daljnje jačanje tehničkih kapaciteta nuklearnih regulatornih tijela u Bosni i Hercegovini i Crnoj Gori</i>	850.000	850.000	100	-	-	-	-	-	-	-	850.000	850.000
UKUPNO	850.000	850.000	100	-	-	-	-	-	-	-	850.000	850.000

Iznosi bez PDV-a

* doprinos (javni i privatni nacionalni i/ili međunarodni doprinos) osiguran od strane nacionalnih partnera.

- (1) Izraženo u % ukupnog izdataka II-a ili INV-a (stupac (a) ili (d)).
- (2) Samo za redove sektora. Izraženo u % ukupnog iznosa stupca (h). Označava relativan udio prioriteta u odnosu na ukupni IPA doprinos EU za cijeli FP.

3.a.b. Tablica za centralizirane projekte

Centralizirano upravljanje	Izgradnja institucija (II)				Investicije (INV)				Ukupno (II + INV)	Ukupni IPA doprinos EU
	Ukupni izdatak (a)=(b)+(c)	IPA doprinos EU EUR (b)	Nacionalni doprinos* % (1) EUR (c)	Ukupni javni izdatak (d)=(e)+(f)	IPA doprinos EU EUR (e)	% (1) EUR (f)	Nacionalni doprinos* EUR (g) % (1) EUR (h)	EUR (g)=(a)+(d)		
Sektor 5 - Prometna i energetska infrastruktura, uklj. nuklearnu sigurnost										
<i>Projekt br. 2:</i> <i>„Doljnje jačanje tehničkih kapaciteta nuklearnih regulatornih tijela u AL, CG, RS kao i KS“</i>	2.100.000 -	2.100.000 100	- -	- 200.000	200.000 100	- -	- -	- -	2.300.000 2.300.000	2.300.000
<i>Projekt br. 3:</i> <i>„Jačanje zaštite od zračenja i nuklearne sigurnosti u CG kroz unapređenje sposobnosti ITP“</i>	- 355.000	- 355.000	- 100	- -	395.000 300.000	76 95.000	24 395.000	- 300.000	- 300.000	-
<i>Projekt br. 6:</i> <i>Tehnička popora IPA horizontalnom programu</i>	UKUPNO 2.455.000	2.455.000	100	-	595.000	500.000	84	95.000	16	3.095.000
Iznosi bez PDV-a										

* doprinos (javni i privatni nacionalni i/ili međunarodni doprinos) osiguran od strane nacionalnih partnera.

- (1) Izraženo u % ukupnog izdataka II-a ili INV-a (stupac (a) ili (d)).
- (2) Samo za redove sektora. Izraženo u % ukupnog iznosa stupca (h). Oznacava relativan udio prioriteta u odnosu na ukupni IPA doprinos EU za cijeli FP.

3.a.c. Tablica za decentralizirane projekte

Decentralizirano upravljanje	Izgradnja institucija (II)				Investicije (INV)				Ukupno (II + INV)	Ukupni IPA doprinos EU
	Ukupni izdatak	IPA doprinos EU	Nacionalni doprinos*	Ukupni javni izdatak	IPA doprinos EU	Nacionalni doprinos*	EUR (f)	EUR (g)=(a)+(d)		
	EUR (a)=(b)+(c)	EUR (b)	EUR % (c)	EUR % (1)	EUR (d)=(e)+(f)	EUR (e)	EUR % (1)	EUR (g)=(a)+(d)	EUR (h)=(b)+(e)	EUR % (2)
Sektor 5 - Prometna i energetska infrastruktura, uklj. nuklearnu sigurnost										
<i>Projekt br. 4:</i> „Poboljšanje sustava odgovora na izvanredni događaj u Republici Hrvatskoj“	190.000	171.000	90	19.000	10	310.000	263.500	85	46.500	15
<i>Projekt br. 5:</i> „Poboljšanje sustava za on-line i off-line praćenje radioaktivnosti u okolišu u Hrvatskoj u redovitim i izvanrednim situacijama“	70.000	64.000	91	6.000	9	365.000	310.250	85	54.750	15
UKUPNO	260.000	235.000	90	25.000	10	675.000	573.750	85	101.250	15
Iznosi bez PDV-a										

* doprinos (javni i privatni nacionalni i/ili međunarodni doprinos) osiguran od strane nacionalnih partnera.

- (1) Izraženo u % ukupnog izdataka II-a ili INV-a (stupac (a) ili (d)).
- (2) Samo za redove sektora. Izraženo u % ukupnog iznosa stupca (h). Označava relativan udio prioriteta u odnosu na ukupni IPA doprinos EU za cijeli FP.

3.a.d Tablica u kojoj je sažeto prikazano financiranje iz programa IPA sukladno usvojenom načinu upravljanja

	Izgradnja institucija (II)				Investicije (INV)				Ukupno (II + INV)		Ukupni IPA doprinos EU	
	Ukupni izdatak	IPA doprinos EU	Nacionalni doprinos*		Ukupni javni izdatak		IPA doprinos EU		Nacionalni doprinos*		EUR (g)=(a)+(d)	EUR (h)=(b)+(e)
			EUR (a)=(b)+(c)	EUR (b)	EUR (c)	%(1)	EUR (d)=(e)+(f)	EUR (e)	%(1)	EUR (f)		
Zajedničko upravljanje	835.000	850.000	100	-	-	-	-	-	-	-	850.000	850.000
Centralizirano upravljanje	2.455.000	2.455.000	100	-	-	-	595.000	500.000	84	95.000	16	3.050.000
Decentralizirano upravljanje	260.000	235.000	90	25.000	10	675.000	573.750	85	101.250	15	935.000	808.750
UKUPNO	3.565.000	3.540.000	99.3	25.000	0.7	1.270.000	1.073.750	84.5	196.250	15.5	4.835.000	4.613.750

Iznosi bez PDV-a

* Doprinos (javni i privatni nacionalni i/ili međunarodni doprinos) osiguran od strane nacionalnih partnera za centralizirano upravljanje; javni doprinos (privatni se doprinos ne uzima u obzir (članak 67(1) IPA IR) u sklopu decentraliziranog upravljanja.

(1) Izraženo u % ukupnog izdataka II-a ili INV-a (stupac (a) ili (d)).

(2) Izraženo u % ukupnog iznosa stupca (h)

3.b Načelo sufinanciranja koje se primjenjuje na program

Za projekt br. 1 u zajedničkom upravljanju s Međunarodnom agencijom za atomsku energiju, IPA doprinos EU predstavlja 100% ukupnog proračuna alociranog za ovaj dio programa. To je izračunato u odnosu na prihvatljive izdatke, što se temelji na ukupnim izdacima. Zbog njegovog regionalnog karaktera projekt br. 1 se ne sufinancira.

Za projekte koji će se provoditi centraliziranim upravljanjem (projekti br. 2, 3 i 6) IPA doprinos EU predstavlja 95% ukupnog proračuna alociranog ovom dijelu programa. To je izračunato u odnosu na prihvatljive izdatke, što se temelji na ukupnim izdacima. Primjenjivat će se paralelno sufinanciranje. Ispunjeni su zahtjevi za sufinanciranje za INV na razini projekta za projekt br. 3. Sufinanciranje nije planirano za projekt br. 2., koji je regionalni projekt. Projekt br. 6. odnosi se na administrativni sporazum sa Zajedničkim centrom za istraživanje. Za ovu se aktivnost ne traži sufinanciranje.

Za projekte koji će se provoditi decentraliziranim upravljanjem (projekti br. 4 i 5) IPA doprinos EU predstavlja 86% ukupnog proračuna alociranog ovom dijelu programa. To je izračunato u odnosu na prihvatljive izdatke, što se temelji na ukupnim izdacima. Primjenjivat će se zajedničko sufinanciranje. Ispunjeni su zahtjevi za sufinanciranje za Institucionalno jačanje (IB) i Investicije (INV) na projektnoj razini.

4. PROVEDBA

4.a Načini upravljanja i modaliteti provedbe

Za projekte br. 1 program će provoditi Europska komisija pomoću zajedničkog upravljanja s Međunarodnom agencijom za atomsku energiju sukladno članku 53.d Uredbe o financiranju² i odnosnih odredbi Provedbenih pravila³. U tom cilju, Komisija i IAEA skloput će jedan Sporazum o sufinanciranju sukladno Finansijskom i administrativnom okvirnom sporazumu (FAOS/Engl. FAFA).

Zajedničko će se upravljanje iskoristiti kako bi se delegirala provedba zadataka međunarodnim organizacijama. Ovakav način upravljanja tiče se samo IAEA koja je trenutačno predmet procjene prema članku 53.d Uredbe o financiranju. U očekivanju rezultata procjene, dužnosnik za ovjeravanje smatra da, na temelju dugotrajne i uspješne suradnje s IAEA, način zajedničkog upravljanja može biti predložen a Konvencija može biti potpisana sukladno odredbama članka 43. Provedbenih pravila Uredbe o financiranju.

Projekte br. 2, 3, i 6 provodit će Europska komisija putem centraliziranog upravljanja sukladno članku 53.a Uredbe o financiranju i odnosnih odredbi Provedbenih pravila.

Projekti br. 4 i 5 provodit će se putem decentraliziranog upravljanja sukladno članku 53.c Uredbe o financiranju i odnosnih odredbi Provedbenih pravila. Korisnik će nastaviti osiguravati poštivanje uvjeta sadržanih u članku 56. Uredbe o financiranju.

² SL L 248, 16.9.2002, str. 1.

³ SL L 357, 31.12.2002, str. 1.

Ex-ante kontrola Europske komisije primjenjivat će se na natječaje za dodjelu ugovora, raspisivanje poziva za dostavljanje prijedloga projekata i dodjelu ugovora i bespovratnih sredstava sve dok Europska komisija ne dozvoli decentralizirano upravljanje bez ex-ante kontrola kako je navedeno u članku 18. IPA Provedbene uredbe⁴.

4.b Opća pravila u postupcima nabave i dodjele bespovratnih sredstava

Za projekt br. 1 opća pravila za postupke nabave i dodjele bespovratnih sredstava bit će utvrđena u Sporazumu o sufinanciranju između Komisije i IAEA-e koja provodi taj program/aktivnost.

Za projekte br. 2, br. 3, br. 4, br. 5 i br. 6 nabava će pratiti odredbe Dijela drugog, Naslova IV. Uredbe o financiranju i Dijela drugog, Naslova III., Poglavlja 3. Provedbenih pravila kao i pravila i postupke za ugovore o uslugama, robama i radovima koji se financiraju iz općeg proračuna Europskih zajednica u svrhe suradnje s trećim zemljama koje je Komisija usvojila 24. svibnja 2007. godine (C(2007)2034).

Procedura dodjele bespovratnih sredstava pratit će odredbe Dijela prvog, Naslova VI. Uredbe o financiranju i Dijela prvog, Naslova VI. Provedbenih pravila.

Ugovorna tijela također trebaju primjenjivati i smjernice o postupanju i standardne obrasce i modele kojima se olakšava primjena prethodno navedenih pravila sadržanih u „Praktičnom vodiču kroz procedure ugovaranja pomoći EU-a trećim zemljama“ („Praktični vodič“) kako je objavljeno na internetskim stranicama DEVCO na dan pokretanja postupka nabave ili dodjele bespovratnih sredstava. Osnovni kriteriji za izbor i dodjelu bespovratnih sredstava navedeni su u Praktičnom vodiču. Detaljniji kriteriji za izbor i dodjelu bespovratnih sredstava bit će navedeni u Pozivu za podnošenje prijedloga projekata – Uputama za prijavitelje.

5. PRAĆENJE I EVALUACIJA

5.a Praćenje

Komisija može poduzeti sve mjere koje smatra potrebnim za nadzor predmetnih programa, a za projekte u okviru zajedničkog upravljanja s IAEA-om te se mjere mogu provoditi zajednički s IAEA-om.

Praćenje decentraliziranih projekata provodit će se pomoću IPA nadzornog odbora uz pomoć Nadzornog odbora za pomoć u tranziciji i izgradnji institucija, kao i Zajedničkog nadzornog odbora.

Oni ocjenjuju učinkovitost, kvalitetu i usklađenost provedbe ovoga programa. Mogu dostavljati prijedloge Europskoj komisiji i nacionalnom koordinatoru programa IPA, uz primjerak nacionalnom dužnosniku za ovjeravanje, za odluke o svim mjerama ispravaka kako bi se osiguralo ostvarivanje ciljeva programa i povećala djelotvornost pružene pomoći.

⁴ SL L 170, 29.6.2007, str. 1

5.b Evaluacija

Programi prolaze ex-ante evaluacije, kao i povremene i, gdje je relevantno, ex-post evaluacije sukladno članku 57. i 82. Provedbenih pravila o programu IPA, u cilju poboljšanja kvalitete, učinkovitosti i dosljednosti pomoći iz fondova Zajednice i strategije i provedbe programa.

Za decentralizirane projekte, nakon prijenosa ovlasti upravljanja, odgovornost za provedbu povremenih evaluacija leži na Korisnici, bez prejudiciranja prava Europske komisije da izvršava ad hoc povremene evaluacije programa koje smatra potrebnima. Ex-post evaluacija ostaje isključivo pravo Europske komisije čak i nakon prijenosa ovlasti na korisnice.

Rezultati ex-ante i povremene evaluacije uzimaju se u obzir u ciklusu programiranja i provedbe.

Komisija može provoditi i strateške evaluacije.

6. REVIZIJA, FINANCIJSKA KONTROLA, MJERE ZA SUZBIJANJE PRIJEVARA, FINANCIJSKA USKLAĐIVANJA, MJERE SPRJEČAVANJA I FINANCIJSKI ISPRAVCI

6.a Revizija, financijska kontrola i mjere za borbu protiv prijevara

Računi i operacije svih strana uključenih u provedbu ovoga programa, kao i svi ugovori i sporazumi kojima se provodi ovaj program, podliježu, s jedne strane, nadzoru i finansijskoj kontroli Europske komisije (uključujući i Europski ured za borbu protiv prijevara), koja može provoditi provjere prema svojoj odluci, bilo samostalno ili preko vanjskog revizora i, s druge strane, revizijama Europskog revizorskog suda. To uključuje mjere poput ex-ante provjera tendera i ugovaranja koje provodi EU Izaslanstvo u Korisnicama.

Kako bi se osigurala učinkovita zaštita finansijskih interesa Zajednice, Europska komisija (uključujući i Europski ured za borbu protiv prijevara), može provesti provjere na terenu i inspekcije sukladno postupcima predviđenim u Uredbi Vijeća (EZ-a, Euratom) br. 2185/96⁵.

Prethodno opisane kontrole i revizije primjenjive su na sve izvođače, podizvođače i korisnike bespovratnih sredstava koji su primili sredstva EU.

6.b Financijska usklađivanja

Za decentralizirane projekte, nacionalni dužnosnik za ovjeravanje, koji je prvi odgovoran za provođenje istrage o svim nepravilnostima, provodi finansijska usklađenja u slučajevima gdje su otkrivene nepravilnosti ili propusti u svezi s provedbom ovoga programa, otkazivanjem cjelokupnog ili dijela doprinosa EU. Nacionalni dužnosnik za ovjeravanje uzima u obzir vrstu i težinu nepravilnosti i finansijski gubitak za pomoć Zajednice.

U slučaju nepravilnosti, uključujući propuste i prijevare, nacionalni dužnosnik za ovjeravanje izvršava povrat pomoći EU plaćene Korisniku sukladno nacionalnim postupcima povrata.

⁵ SL L 292; 15.11.1996.; str. 2.

6.c Tok revizije

Za decentralizirane projekte, nacionalni dužnosnik za ovjeravanje brine se da sve relevantne informacije budu dostupne kako bi se u svakom trenutku osigurao dovoljno detaljan tok revizije. Te informacije uključuju dokumentirane dokaze o odobrenju zahtjeva za plaćanje, knjiženju i plaćanju takvih zahtjeva te o obradi predujmova, jamstava i dugova.

6.d Mjere sprječavanja

Za decentralizirane projekte, Korisnice osiguravaju provođenje istrage i učinkovito postupanje u slučajevima kod kojih postoji sumnja u prijevaru i nepravilnosti i osiguravaju funkcioniranje mehanizma kontrole i izvješćivanja istovjetnog onome predviđenom u Uredbi Komisije (EZ-a) br. 1828/2006⁶. Službe Europske komisije moraju bez odgađanja biti izviještene u slučaju da postoji sumnja u prijevaru ili nepravilnost kao i o svim mjerama poduzetim glede toga. U slučaju da nema sumnjivih ili stvarnih slučajeva prijevare ili nepravilnosti o kojima bi se izvjestilo, Korisnica je dužna Europsku komisiju izvjestiti o toj činjenici u roku dva mjeseca nakon završetka svakog kvartala.

Nepravilnost označava bilo kakvo kršenje odredbe primjenjivih propisa i ugovora koje proizlazi iz radnje ili propusta ekonomskog subjekta, a koje ima, ili može imati, učinak da utječe na opći proračun Europske unije kroz neopravdanu troškovnu stavku.

Prijevara označava bilo koju namjernu radnju ili propust vezan uz: korištenje ili predstavljanje krivih, netočnih ili nepotpunih izjava ili dokumenata, koje kao učinak ima krivo doznačavanje ili zadržavanje sredstava iz općeg proračuna Europske unije ili proračuna kojima upravlja Europska unija ili netko u njezino ime; prikrivanje informacija čime se krši određena obveza s istim učinkom; pogrešna primjena takvih sredstava u svrhe različite od onih za koje su prvobitno dodijeljena.

Korisnica je dužna poduzeti odgovarajuće mjere za sprječavanje i suzbijanje aktivne i pasivne korupcije u svim fazama postupaka nabave ili postupka dodjele bespovratnih sredstava, kao i tijekom provedbe odnosnih ugovora.

Aktivna korupcija definira se kao nečija namjerna radnja kojom se službeniku, za njega ili za treću stranu, obećava ili daje, neposredno ili putem posrednika, korist bilo koje vrste kako bi djelovao ili se suzdržao od djelovanja sukladno svojoj obvezi, ili obavljao svoje funkcije protivno službenim dužnostima na način koji šteti, ili će vjerojatno štetiti, financijskim interesima Europske unije.

Pasivna korupcija definira se kao namjerna radnja službenika koji neposredno, ili putem posrednika, traži ili prima bilo kakvu vrstu koristi, za sebe ili treću stranu, ili prihvaca obećanje takve koristi, kako bi djelovao ili se suzdržao od djelovanja sukladno svojoj dužnosti, ili obavljao svoju funkciju protivno službenim dužnostima na način koji šteti, ili će vjerojatno štetiti, financijskim interesima Europske unije.

Tijela Korisnice, uključujući i osoblje odgovorno za provedbu programa, brinu se i za poduzimanje svih potrebnih mjera predostrožnosti kako bi se spriječila opasnost od sukoba

⁶ SL L 371; 27.12.2006.; str. 1.

interesa, a Europsku komisiju odmah izvješćuju o sukobu interesa ili situaciji koja bi mogla izazvati takav sukob.

6.e Financijske ispravke

Za decentralizirane projekte, radi osiguranja da se sredstva koriste sukladno primjenjivim propisima, Europska komisija primjenjuje postupke obračuna ili mehanizme financijskih ispravaka sukladno članku 53.c stavak 2. Uredbe o financiranju te kako je navedeno u Okvirnom sporazumu sklopljenom između Europske komisije i Korisnice.

Financijska se ispravka može javiti uslijed:

- (i) utvrđivanja specifične nepravilnosti, uključujući prijevaru; ili
- (ii) utvrđivanja slabosti ili nedostatka u sustavima upravljanja i kontrole Korisnica;

Ukoliko Europska komisija ustanovi da je izdatak u okviru ovoga programa nastao na način kojim se krše primjenjiva pravila, ona odlučuje koji će iznosi biti isključeni iz financiranja iz sredstava EU.

Obračun i utvrđivanje takvih ispravki, kao i odnosnih povrata, vrši Europska komisija, prema kriterijima i postupcima iz Provedbene uredbe o programu IPA.

7. NEZNATNO REALOCIRANJE SREDSTAVA

Dužnosnik za ovjeravanje pri izaslanstvu (DOD) ili dužnosnik za ovjeravanje pri subizaslanstvu (DOSD), sukladno prenesenim ovlastima danim mu od strane DOD-a, sukladno načelima pravilnog financijskog upravljanja, može izvršiti realociranje sredstava manjeg opsega, a da za to nije potrebno izmijeniti financijsku odluku. U tom smislu, kumulativne realokacije koje ne prelaze 20% ukupnog iznosa alociranog za program, koje podliježe ograničenju od 4 milijuna eura, neće se smatrati značajnim pod uvjetom da ne utječu na vrstu i ciljeve programa. IPA odbor bit će informiran o gore navedenim realokacijama sredstava.

8. OGRANIČENE PROMJENE U PROVEDBI PROGRAMA

Ograničene promjene u provedbi ovoga programa koje utječu na elemente navedene u članku 90. Provedbenih pravila Uredbe o financiranju, koji su indikativne prirode⁷, može izvršiti dužnosnik za ovjeravanje pri izaslanstvu (DOD), ili dužnosnik za ovjeravanje pri subizaslanstvu (DOSD), sukladno prenesenim ovlastima danim mu od strane DOD-a, sukladno načelima pravilnog financijskog upravljanja a da za to nije potrebno izmijeniti financijsku odluku.

⁷ Ovi osnovni elementi indikativne prirode su, za bespovratna sredstva, indikativni iznos poziva na dostavu prijedloga projekata i za nabavu, indikativni broj i vrsta predviđenih ugovora te indikativni vremenski okvir za pokretanje postupaka nabave.

Standardni sažetak Projekta

1. IDENTIFIKACIJA

Naziv projekta	Daljnje jačanje tehničkih kapaciteta nuklearnih regulatornih tijela u Bosni i Hercegovini i Crnoj Gori
CRIS broj	2011/023-384
Broj projekta	1
Broj sektora VIPD	5. Energija (Višekorisnički VIPD – 5. Prometna i energetska infrastruktura, uključujući nuklearnu sigurnost)
ELARG statistički kod	03.64 – Nuklearna sigurnost
DAC broj sektora	23064
Ukupni trošak (PDV nije uključen)¹	850.000 eura
Doprinos EU-a	850.000 eura
Mjerodavno izaslanstvo EU/odgovorna jedinica	Jedinica D3 - Regionalni programi, Glavna uprava za proširenje
Način upravljanja	Sustav zajedničkog upravljanja s Međunarodnom agencijom za atomsku energiju (IAEA), Odjel za tehničku suradnju
Modalitet provedbe	Projekt
Vrsta provedbe projekta	Bilateralna
Zona kojoj koristi aktivnost/Korisnici	Bosna i Hercegovina i Crna Gora
Krajnji datumi za ugovaranje	3 godine od datuma sklapanja sporazuma o financiranju
Krajnji datumi za izvršenje ugovora	2 godine od završnog datuma za ugovaranje
Krajnji datum za isplatu sredstava	1 godina od završnog datuma za izvršenje ugovora

¹ Ukupni trošak projekta ne uključuje iznos PDV-a ili drugih poreza. Ukoliko to nije slučaj, jasno navesti iznos PDV-a i razloge zašto se smatra prihvatljivim.

2. Opći cilj i svrha projekta

2.1. Opći cilj:

Doprinijeti unapređenju sigurnosti od zračenja i sigurnosti izvora zračenja u Bosni i Hercegovini i Crnoj Gori kroz jačanje tehničkih kapaciteta njihovih nuklearnih regulatornih agencija.

2.2. Svrha projekta:

Daljnji doprinos prenošenju *pravne stečevine* EU u području nuklearne sigurnosti i zaštite od zračenja, i usklađivanje funkcioniranja nuklearnih regulatornih agencija u Bosni i Hercegovini i Crnoj Gori s njihovim sestrinskim organizacijama u EU.

2.3. Veza s AP/NPAA/EP/SAA:

- Sektorske politike Europskog/Pristupnog partnerstva s Bosnom i Hercegovinom (2006/55/EC) i Crnom Gorom (2007/49/EC) navode jačanje administrativnih kapaciteta i usklađivanje zakonskih propisa s *pravnom stečevinom* EU.
- Izvješće o napretku za 2009. godinu Bosne i Hercegovine ističe da „Zakon o radijacijskoj i nuklearnoj sigurnosti u Bosni i Hercegovini iz 2007. još nije proveden. Osim toga, potpuna usklađenost nacionalnih zakona i propisa u području nuklearne sigurnosti s *pravnom stečevinom* još nije ni blizu postignuta. Državna regulatorna agencija za radijacijsku i nuklearnu sigurnost jedva je počela s radom 2009. godine, nakon imenovanja direktora i regionalnog zamjenika direktora“.
- Odluka Vijeća od 22. siječnja 2007. o načelima, prioritetima i uvjetima sadržanim u Europskom partnerstvu s Crnom Gorom naglašava potrebu za "uspostavom regulatornog tijela i usvajanjem odgovarajućih zakonskih propisa u području nuklearne sigurnosti i zaštite od zračenja“.
- Izvješće o napretku za 2009. godinu Crne Gore ističe: „Zakon o nuklearnoj sigurnosti i zaštiti od zračenja usvojen je u kolovozu 2009. U okviru Agencije za zaštitu okoliša uspostavljeno je regulatorno tijelo odgovorno za zaštitu od ionizirajućeg zračenja. Međutim, usklađivanje s *pravnom stečevinom* zahtijevalo bi unapređenje regulatorne infrastrukture i jačanje njezinih tehničkih kapaciteta“.

2.4. Veza s VIPD

IPA Višekorisnički višegodišnji indikativni planski dokument (VIPD) za godine 2011 – 2013.² navodi:

„Sektorski ciljevi za potporu EU tijekom naredne tri godine

U pogledu nuklearne sigurnosti i zaštite od zračenja, IPA višekorisnička pomoć imat će za cilj jačanje kapaciteta nacionalnih regulatornih tijela koja se bave nuklearnom sigurnosti i zaštitom od zračenja, time smanjujući radiološke rizike za javnost povezane s radioaktivnim materijalima i otpadom kao i uporabom uređaja koji stvaraju ionizirajuće zračenje.

² C(2011)4179, od 20.06.2011.

2011 IPA Horizontalni program o nuklearnoj sigurnosti i zaštiti od zračenja – PF1 – Regionalni

Pokazatelji

U odnosu na nuklearnu sigurnost, potpora će u ovome području rezultirati punim prenošenjem relevantne *pravne stečevine* EU u nacionalna zakonodavstva svih Korisnika. Osim toga, bit će uspostavljeni uvjeti koji omogućavaju odgovarajuće rukovanje i skladištenje radioaktivnog materijala i otpada.

Kako bi bili zadovoljeni gore navedeni ciljevi sektora, aktivnosti predviđene u ovome sektoru bit će usmjerene na postizanje sljedećeg:

- Povećanje tehničkih kapaciteta nacionalnih regulatornih agencija kako bi one bile sukladne *pravnoj stečevini* EU te zakonodavstvu vezanom uz nuklearnu sigurnost i zaštitu od zračenja.

Osim toga, IPA Višekorisnički višegodišnji indikativni planski dokument (VIPD) za godine 2009. - 2011.³, dio 2.3.3.11 – Nuklearna sigurnost i zaštita od zračenja, među svojim glavnim ciljevima uključuje „povećanje tehničke sposobnosti i administrativnog kapaciteta nacionalnih tijela za radijacijsku sigurnost i drugih relevantnih javnih organizacija“.

Ovaj regionalni projekt koji će imati za cilj jačanje tehničkih kapaciteta regulatornih tijela Korisnika u području nuklearne sigurnosti i zaštite od zračenja, dakle, u potpunosti je uskladen s ciljevima VIPD.

S obzirom na činjenicu da IAEA trenutačno provodi niz projekata u području regulatorne pomoći u Bosni i Hercegovini, kao i u Crnoj Gori, te da će ta pomoć biti nastavljena tijekom sljedećih nekoliko godina, smatra se vrijednim provesti ovaj projekt putem zajedničkog upravljanja s IAEA-om. Na taj će način biti izbjegnut rizik od dupliranja vanjske pomoći.

Ovaj projekt obuhvata dvije Korisnice na Zapadnom Balkanu koje trenutačno imaju slične potrebe za regulatornom pomoći.

3. Opis projekta

3.1. Polazište i opravdanost:

Korisnici su obvezni konačno prenijeti u svoje nacionalne zakone i propise EURATOM direktive koje naročito obuhvataju zahtjeve koji se odnose na korištenje radionuklida za brojne primjene u medicinskom sektoru i industriji. To pretpostavlja da su regulatorna tijela operativna u svakom od Korisnika.

Procjena regulatorne infrastrukture Korisnika provedena je 2009/2010. putem projekta financiranog iz IPA 2007 pod nazivom „Procjena regulatorne infrastrukture u području nuklearne sigurnosti i zaštite od zračenja u Albaniji, Bosni i Hercegovini, Hrvatskoj, BiH, Jugoslovenskoj Republici Makedoniji, Crnoj Gori, Srbiji, kao i Kosovu“⁴. Projekt je osigurao usporednu (gap) analizu koja ističe regulatorne aspekte koje je potrebno poboljšati kratkoročno i srednjoročno. Ovaj sažetak projekta temelji se na navedenom projektu.

Regionalni projekt IPA 2008 „Jačanje tehničkih kapaciteta nuklearnih regulatornih tijela u Albaniji, Bosni i Hercegovini, Hrvatskoj, BiH, Jugoslovenskoj Republici Makedoniji, Crnoj Gori, Srbiji, kao i

³ C(2011)4518, od 16.06.2009.

⁴ Sukladno RVSUN 1244/1999.

2011 IPA Horizontalni program o nuklearnoj sigurnosti i zaštiti od zračenja – PF1 – Regionalni

Kosovu“ ima za cilj ocijeniti i poduprijeti zemlje korisnice u izradi propisa sukladno pravnoj stečevini EU. Ovaj se projekt provodi pomoću zajedničkog upravljanja s Međunarodnom agencijom za atomsku energiju a njegov je završetak planiran za 2013. godinu. Ne očekuje se da će kroz ovaj projekt 100% *pravne stečevine* Evropske unije biti preneseno. Stoga je važan cilj ovoga projekta poduprijeti daljnje prenošenje i druge vezane aktivnosti.

Ocjena situacije regulatornih tijela u Bosni i Hercegovini i Crnoj Gori od strane EZ-a može se opisati ovako:

Bosna i Hercegovina

Državna regulatorna agencija za radijacijsku i nuklearnu sigurnost (DRARNS) je neovisno regulatorno tijelo uspostavljeno zakonom u studenome 2007., koje treba biti popunjeno sa 34 uposlenika. Do sada samo 22 osobe rade u DRARNS a najviše 10 uposlenika ima pravo iskustvo u području zaštite od zračenja i nuklearne sigurnosti.

Godišnji operativni proračun DRARNS-a je oko 750.000 eura, što će biti sasvim dostačno za ispunjavanje trenutačnih potreba (oprema, osoblje i zgrada). Međutim, od posljednjih općih izbora u lipnju, još uvijek nema vlade pa ni novi proračun nije izglasovan za potporu DRARNS-u.

DRARNS se trenutačno suočava s poteškoćama u upošljavanju ljudi s iskustvom u zaštiti od zračenja.

Utvrđivanje novih regulativa u punom skladu s *pravnom stečevinom* EU-a već je počelo.

Do svibnja 2011., donesena su četiri pravilnika i jedna odluka:

- Pravilnik o notifikaciji i autorizaciji djelatnosti s izvorima ionizirajućeg zračenja;
- Pravilnik o zahtjevima za trgovinu i uporabu izvora ionizirajućeg zračenja;
- Pravilnik o zaštiti od ionizirajućeg zračenja kod medicinske ekspozicije;
- Pravilnik o inspekcijskom nadzoru u području radijacijske i nuklearne sigurnosti i uredba o zaštiti od ionizirajućeg zračenja kod medicinske ekspozicije;
- Odluka o zahtjevima za pravne osobe za obavljanje djelatnosti tehničkih usluga.

Kako bi se premostila ta zakonodavna praznina, Vijeće ministara Bosne i Hercegovine odlučilo je da će se u međuvremenu primjenjivati propisi bivše Jugoslavije.

Crna Gora

Prema Uredbi o organizaciji i načinu rada državne uprave, sljedeća mjerodavna tijela određena su za provođenje državnog regulatornog nadzora radijacijske zaštite i sigurnosti prema postojećim zakonima:

- za zadatke donošenja odluka, politika, strategija i zakonskih propisa o nuklearnoj sigurnosti, radijacijskoj sigurnosti i zbrinjavanju radioaktivnog otpada: Ministarstvo održivog razvijanja i turizma (MORT); i
- za izvršne zadatke, provedbu zakonskih propisa i politika, autorizaciju i licenciranje, inspekcije, praćenje, prikupljanje informacija, te provedbu zakonodavstva: Agencija za zaštitu okoliša (AZO).

Ministarstvo unutarnjih poslova surađuje s AZO u izdavanju dozvola za transport radioaktivnog materijala. Ovo je Ministarstvo također odgovorno za reagiranje na sve izvanredne situacije izazvane bilo kojom vrstom opasnosti, koje proglaši Parlament.

Od 2009. godine, AZO je počela izgradnju sveobuhvatnog pravnog i regulatornog okvira u području radijacijske sigurnosti, uključujući i sigurnost radioaktivnog otpada i povezana pitanja, sukladno međunarodnim standardima i sukladno *pravnoj stečevini* EU.

3.2. Ocjena utjecaja projekta, katalitičkog učinka, održivosti i prekograničnog utjecaja:

Ovaj će projekt omogućiti Korisnicima da imaju regulatorna tijela u nuklearnom području sposobna za bolju kontrolu radioloških pitanja na njihovom teritoriju. To također može utjecati na sadržaj mapa puta za projekte vanjske tehničke pomoći koji bi trebali biti provedeni u okviru aktivnosti za nuklearnu sigurnost i zaštitu od zračenja regionalnog programa IPA-e u razdoblju od 2013. do 2015. Rad učinkovitih regulatornih tijela u svakoj od zemalja korisnika ključno je pitanje za radijacijsku sigurnost. Time se značajno može smanjiti rizik od prekogranične radioaktivne kontaminacije okoliša najviše putem disperzije u zraku i zajedničkim plovnim putovima.

3.3. Rezultati i mjerljivi pokazatelji:

U Bosni i Hercegovini

Rezultati:

- Ažurirani ili novi nacrti propisa o zaštiti od zračenja i nuklearnoj sigurnosti sukladni su *pravnoj stečevini* EU i međunarodnim standardima;
- Provedbeni postupci za primjenu ažuriranih i/ili novih propisa u području radijacijske sigurnosti i sigurnosti izvora zračenja su pregledani, analizirani i razvijeni sukladno najboljim međunarodnim praksama;
- Tehničke specifikacije za opremu za QA/QC u dijagnostičkoj radiologiji su utvrđene;
- Oprema za QA/QC u dijagnostičkoj radiologiji dostavljena je i testirana;
- Odgovarajući softver za izračune doza i zaštite je isporučen;
- Aktivnosti, programi i planovi DRARNS-a su pregledani a sustav upravljanja kvalitetom je uspostavljen i operativan;
- Inspekcijski alati, kontrolne liste i postupci DRARNS-a su pregledani, dopunjeni i izdani tako da su u potpunosti sukladni međunarodnim standardima i najboljim međunarodnim praksama;
- Svaka politika i strategija o zbrinjavanju radioaktivnog otpada je pregledana i eventualno poboljšana;
- Baze podataka za izvore zračenja su pregledane i poboljšane;

2011 IPA Horizontalni program o nuklearnoj sigurnosti i zaštiti od zračenja – PF1 – Regionalni

- Zahtjevi za usvajanje i ratifikaciju međunarodnih konvencija o zaštiti od zračenja i nuklearnoj sigurnosti od strane Bosne i Hercegovine utvrđeni su;
- Program obuke za osoblje DRARNS-a definiran je;
- Odluka DRARNS-a o akreditaciji organizacija za tehničku potporu (OTP) pregledana je a regulativa pripremljena;
- Materijal za informiranje javnosti o rizicima ionizirajućeg zračenja je izrađen i distribuiran putem najprikladnijih kanala.

Pokazatelji:

- Funkcionalna nuklearna regulatorna agencija u Bosni i Hercegovini usklađena sa svojim sestrinskim organizacijama u EU.

U Crnoj Gori

Rezultati:

Ažurirani ili novi zakoni i propisi o zaštiti od zračenja i nuklearnoj sigurnosti sukladni su *pravnoj stečevini* EU i međunarodnim standardima:

- Provedbeni postupci za primjenu ažuriranih i/ili novih propisa u području radijacijske sigurnosti i sigurnosti izvora zračenja su pregledani, analizirani i razvijeni sukladno najboljim međunarodnim praksama;
- EPA je izdala sveobuhvatne regulatorne upute i savjete, koji obuhvataju tehničke parametre i administrativne postupke za osiguravanje sigurnog rada rendgenskih uređaja za radiografiju, fluoroskopiju, kompjutoriziranu tomografiju, digitalne panoramske sustave, mamografiju i radioterapiju, kao i radioaktivne izvore s primjenom u brahiterapiji, radu nuklearne medicine u Kliničkom centru Crne Gore i industrijskoj primjeni;
- EPA je razvila referentne postupke za QA/QC uređaja koji stvaraju ionizirajuće zračenje i oni su dostavljeni industrijskom i medicinskom sektoru na ispitivanje i korištenje;
- Određeni su stručnjaci kompanija koje bi eventualno mogle provoditi QA/QC ispitivanja;
- Sredstva za provedbu interne dozimetrije su određena, a regulatorne upute i prateći postupci za praćenje i registraciju internih doza radnicima uspostavljeni su;
- Materijal za informiranje javnosti o rizicima ionizirajućeg zračenja izrađen je i distribuiran putem najprikladnijih kanala.

Pokazatelji:

2011 IPA Horizontalni program o nuklearnoj sigurnosti i zaštiti od zračenja – PF1 – Regionalni

- Funkcionalna nuklearna regulatorna agencija u Crnoj Gori usklađena sa svojim sestrinskim organizacijama u EU.

3.4. Aktivnosti:

U Bosni i Hercegovini

Aktivnost br. 1: Prenošenje pravne stečevine EU

Sastojat će se od analize rezultata povezanog projekta o stupnju prijenosa i – prema sličnom pristupu – dovršetka izrade propisa koji moraju postati u potpunosti sukladni *pravnoj stečevini* EU u području zaštite od zračenja i nuklearne sigurnosti.

Aktivnost 2: Razvitak postupaka

Uključivat će razvitak prikladnih provedbenih postupaka za sve propise/upute koji će pokrивati sljedeće teme:

- autorizacija,
- popis radioaktivnih izvora,
- sigurnost radioaktivnih izvora,
- pregled i ocjenjivanje,
- inspekcija,
- provođenje,
- koordinacija i suradnja.

Aktivnost 3: Nabava opreme i softvera

Za potrebe inspekcije, očekuje se da će projekt osigurati DRARNS-u osnovnu opremu, odnosno inspektorske setove za QA/QC u dijagnostičkoj radiologiji.

DRARNS će imati pomoći u odabiru, kupovini i instalaciji odgovarajućih programske paketa za izračun zaštite i doza.

Aktivnost 4: Pregled strategija i unutarnjih politika

Projekt će pomoći DRARNS-u u pregledu aktivnosti, programa, planova, u odnosu na njegove dužnosti propisane Zakonom o radijacijskoj i nuklearnoj sigurnosti. Ove će aktivnosti uglavnom pokrivati uspostavljeni Sustav upravljanja kvalitetom (QMS), pravila upravljanja i druge administrativne zahteve za funkcioniranje DRARNS-a.

Aktivnost 5: Pregled alata i sredstava za regulatornu inspekciju

Projekt će pomoći DRARNS-u u pregledu inspekcijskih alata, kontrolnih listi, inspekcijskih postupaka i godišnjeg plana inspekcije na temelju međunarodnih standarda i najboljih međunarodnih praksi.

Aktivnost 6: Pregled sadašnje strategije zbrinjavanja radioaktivnog otpada

Strategiju zbrinjavanja radioaktivnog otpada, uključujući stvaranje nacionalnog postrojenja za obradu i

2011 IPA Horizontalni program o nuklearnoj sigurnosti i zaštiti od zračenja – PF1 – Regionalni

skladištenje, izraduje DRARNS. Projekt će razmotriti i analizirati različite komponente ove strategije i – gdje god je to relevantno – dati prijedloge za poboljšanje, tako da ova strategija bude sukladna međunarodnim standardima i praksi.

Aktivnost 7: Poboljšanje baze podataka za izvore zračenja

Do sada je DRARNS koristila RAIS 3.1 kako bi se uspostavili popisi izvora. Projekt će pregledati postojeću bazu podataka i predložiti poboljšanja na temelju međunarodnih standarda i prakse.

Aktivnost 8: Zahtjevi za usvajanje i ratifikaciju međunarodnih konvencija o zaštiti od zračenja i nuklearnoj sigurnosti

Međunarodne konvencije, kojih je Europska unija strana, dio su *pravne stečevine* EU. Pošto Bosna i Hercegovina još nije usvojila/ratificirala nekoliko njih, projekt će pomoći DRARNS-u u identifikaciji zahtjeva koje treba ispuniti kako bi se nastavilo s njihovim usvajanjem/ratifikacijom.

Aktivnost 9: Program obuke za osoblje DRARNS-a

Projekt će uključivati definiranje programa obuke za osoblje DRARNS-a. On će uključivati obuku o određenim pitanjima, npr. izradi nacrta propisa i provedbenih propisa, uspostavi baza podataka, procjeni sigurnosti nuklearnih objekata, te općenitije teme kao što su regulatorna kontrola, uključujući inspekciju i provedbu.

Aktivnost 10: Akreditacija organizacija za tehničku potporu (OTP)

Projekt će pregledati kriterije koje je već utvrdila DRARNS za akreditaciju kompanija/nacionalnih organizacija kao organizacija za tehničku potporu (OTP) kako bi se ispunile brojne tehničke usluge za DRARNS. DRARNS će dobiti pomoć za izradu nacrta novih propisa za tu specifičnu svrhu.

Aktivnost 11: Javno informiranje

DRARNS će dobiti savjete stručnjaka s ciljem poboljšanja javnog informiranja o rizicima kojima bi stanovništvo moglo biti izloženo od strane uređaja koji proizvode ionizirajuće zračenje i drugih radioaktivnih izvora. Ova aktivnost mora biti sukladna odredbama Direktive Vijeća EURATOM 89/618. Bit će izrađen plan za informiranje javnosti uključujući i sredstva za distribuciju informacija, npr. kroz izdavanje letaka, brošura, organizaciju posebnih školskih tečajeva.

U Crnoj Gori

Aktivnost br. 1: Prenošenje *pravne stečevine* EU

Sastojat će se od analize rezultata povezanog projekta o stupnju prijenosa i – prema sličnom pristupu – dovršetka izrade propisa koji moraju postati u potpunosti sukladni *pravnoj stečevini* EU u području zaštite od zračenja i nuklearne sigurnosti.

Aktivnost 2: Razvitak postupaka

2011 IPA Horizontalni program o nuklearnoj sigurnosti i zaštiti od zračenja – PF1 – Regionalni

Uključivat će razvitak prikladnih provedbenih postupaka za sve propise/upute koji će pokrivati sljedeće teme:

- autorizacija,
- popis radioaktivnih izvora,
- sigurnost radioaktivnih izvora,
- pregled sigurnosne procjene,
- inspekcija,
- provedba,
- ispitivanje/kalibracija uređaja koji stvaraju ionizirajuće zračenje;
- koordinacija i suradnja.

Aktivnost 3: QA/QC uređaja koji proizvode ionizirajuće zračenje u industrijskom i medicinskom sektoru

Ova će aktivnost obuhvatiti sljedeće medicinske aplikacije: RTG-aparate: radiografija, fluoroskopija, kompjutorizirana tomografija, digitalni panoramski sustavi, mamografija, radioterapija, kao i zatvoreni radioaktivni izvori koji se koriste u brahiterapiji, otvoreni radioaktivni izvori koji se koriste na odjelu za nuklearnu medicinu Kliničkog centra Crne Gore. U industrijskom sektoru, razmotrit će se uporaba zatvorenih radioaktivnih izvora, kao što su mjerači, radiografske kamere, karotažni uređaji i u drugoj relevantnoj primjeni.

Aktivnost će se sastojati od provedbe sljedećih zadataka:

- Pregled postojećih postupaka za ispitivanja QA/QC koja pokrivaju autorizaciju za korištenje RTG uređaja i zatvorenih ili otvorenih radioaktivnih izvora, inspekcijske aktivnosti i provedbu;
- Identifikacija potencijalnih stručnjaka ili organizacija zaduženih za ispitivanje QA/QC;
- Organiziranje tečajeva obuke za potencijalne stručnjake;

Aktivnost 4: Interna dozimetrija

Ova će aktivnost uključivati sljedeće:

- Razvitak regulatornih smjernica i procedura za internu dozimetriju, uključujući izračun doza u slučaju radionuklida unutar ljudskog tijela;
- Utvrđivanje tehničkih specifikacija za potrebnu opremu za obavljanje interne dozimetrije.

Aktivnost 5: Javno informiranje

MORT/AZO će dobiti savjete stručnjaka s ciljem poboljšanja javnog informiranja o rizicima kojima bi stanovništvo moglo biti izloženo od strane uređaja koji proizvode ionizirajuće zračenje i drugih radioaktivnih izvora. Ova aktivnost mora biti sukladna odredbama Direktive Vijeća 89/618 EURATOM. Bit će izrađen plan za informiranje javnosti uključujući i sredstva za distribuciju informacija, primjerice, kroz izdavanje letaka, brošura, organizaciju posebnih školskih tečajeva.

3.5 Uvjetovanost

2011 IPA Horizontalni program o nuklearnoj sigurnosti i zaštiti od zračenja – PF1 – Regionalni

Ne primjenjuje se.

3.6 Povezane aktivnosti

Ovaj je projekt povezan s 2008 IPA regionalnim projektom na temu „Jačanje tehničkih kapaciteta nuklearnih regulatornih tijela u Albaniji, Bosni i Hercegovini, Hrvatskoj, BiH, Jugoslovenskoj Republici Makedoniji, Crnoj Gori, Srbiji, kao i Kosovu“ čiji je cilj ocijeniti i podupirati države korisnike u izradi propisa sukladno pravnoj stečevini EU, koji se provodi u suradnji s Međunarodnom agencijom za atomsku energiju.

Bosna i Hercegovina i Crna Gora također primaju pomoć kroz sljedeće projekte tehničke suradnje IAEA-e:

- Unapređenje radionuklidne terapije u Bosni i Hercegovini (BOH 6010);
- Jačanje kapaciteta medicinske fizike u dijagnostičkoj radiologiji u Bosni i Hercegovini (BOH 6011);
- Uspostava centra za medicinsku radijacijsku fiziku u Bosni i Hercegovini (BOH 6012);
- Unutarnje i vanjsko praćenje prirodnog radioaktivnog materijala u Bosni i Hercegovini (BOH 7002);
- Uspostava nacionalnog regulatornog kontrolnog sustava u Bosni i Hercegovini (BOH 9002);
- Potpora razvitku regulatorne infrastrukture u Crnoj Gori (MNE 9002);
- Unapređenje radioterapijske službe u Kliničkom centru Crne Gore kao kritične točke za pacijente s malignim oboljenjima (MNE 6003);
- Jačanje nacionalnih kapaciteta za radiološku zaštitu radnika i izloženost na radu (RER9097);
- Jačanje kapaciteta za sigurnosnu procjenu (RER9095);
- Učinkovitost regulatornih tijela i napredna obuka o nuklearnoj sigurnosti (RER9099).

3.7 Naučene lekcije

I u Bosni i Hercegovini i u Crnoj Gori regulatorna tijela uspostavljena su 2008/2009. godine. Prema procjeni Europske komisije, mada su još uvijek nedostatno popunjena kadrom, regulatorna tijela u ovim zemljama izgledaju sposobna apsorbirati vanjsku pomoć. Odnosni timovi MORT, AZO i DRARNS-a vrlo su dinamični i motivirani da se obučavaju u području regulatorne pomoći i spremni su doprinijeti usklađivanju nacionalnih zakonskih propisa/regulativa svojih zemalja s *pravnom stečevinom* EU što je moguće prije.

4. Indikativni proračun (iznosi iskazani u EUR)

			UKUPNI TROŠAK EUR (a)=(b)+(c)+(d)	IZVORI FINANCIRANJA						PRIVATNI DOPRINOS EUR (d) % (2)	
				IPA DOPRINOS EU EUR (b) % (2)		NACIONALNI DOPRINOS					
AKTIVNOSTI	II (1)	INV (1)	Ukupno EUR(c)=(x)-(y)+(z) (c)	% (2)	Centralno EUR (x)	Regionalno/lokalno EUR (y)	IFI EUR (z)				
Aktivnosti	X	-	850.000	100	-	-	-	-	-	-	-
Sporazum o doprinosu	X	-	850.000	850.000	100	-	-	-	-	-	-
UKUPNO II			850.000	850.000	100	-	-	-	-	-	-
UKUPNO INV				100	-	-	-	-	-	-	-
UKUPNO PROJEKAT			850.000	850.000	100	-	-	-	-	-	-

2011 IPA Horizontalni program o nuklearnoj sigurnosti i zaštiti od zračenja – PF1 – Regionalni

Iznosi bez PDV-a

(I) U retku Aktivnosti koristiti "X" za određivanje da li se radi o II ili INV

(2) Izraženo u % Ukupnih izdataka (stupac (a))

5. Indikativni raspored provedbe (razdoblja podijeljena po kvartalima)

Ugovori	Početak tendera	Potpisivanje ugovora	Završetak projekta
Sporazum o sufinanciranju	Ne primjenjuje se	2Q 2013	2Q 2015

6. Multidisciplinarna pitanja

6.1 Jednake mogućnosti:

Projekt će koristiti i ženama i muškarcima kroz poboljšanja u zaštiti i sigurnosti okoliša. U svim aktivnostima, i muškarci i žene imat će jednake mogućnosti da se natječu za dodjelu ugovora i da rade na svim povezanim aktivnostima.

6.2 Okoliš:

Postoje značajne koristi za zaštitu okoliša u zemljama korisnicama od realizacije ovoga projekta jer bolja kontrola uporabe radionuklida može imati povoljan utjecaj na zaštitu okoliša.

6.3 Manjine:

U svim će aktivnostima manjine imati jednake mogućnosti da se natječu za dodjelu ugovora i da rade na svim povezanim aktivnostima.

DODACI

I – Logička matrica u standardnom obliku

II – Ugovoreni iznosi i isplaćeni iznosi po kvartalu tijekom cijelog trajanja projekta

III – Opis institucionalnog okvira

IV – Povezani zakoni, uredbe i strateški dokumenti

V – Detaljnije informacije o ugovoru koji financira EU

DODATAK I: Logička matrica u standardnom obliku

LOGIČKA MATRICA ZA Sažetak projekta	Naziv i broj Programa:	2011 IPA Horizontalni program o nuklearnoj sigurnosti i zaštiti od zračenja (2011/023-384)
Daljnje jačanje tehničkih kapaciteta nuklearnih regulatornih tijela u Bosni i Hercegovini i Crnoj Gori	Razdoblje ugovaranja istječe - 2 godine nakon datuma sklapanja sporazuma o financiranju	Razdoblje isplate istječe - 1 godinu nakon krajnjeg datuma za izvršenje ugovora.
	Ukupni proračun: 850.000 EUR	IPA proračun: 850.000 EUR

Opći cilj	Objektivno provjerljivi pokazatelji	Izvori provjere	
Doprinijeti poboljšanju radijacijske sigurnosti i sigurnosti izvora zračenja u Bosni i Hercegovini i Crnoj Gori kroz jačanje tehničkih kapaciteta njihovih nuklearnih regulatornih agencija.	Pokazano poboljšanje unutar korisnika u uspostavi zakona i propisa o nuklearnoj i radijacijskoj sigurnosti i provedba tih propisa kroz regulatorno tijelo koje pokazuje sposobnost kroz nadzor nositelja licencija, inspekciju i provedbu.	Novi ili revidirani propisi; potpisane međunarodne konvencije; konačno izvješće za projekt za svaku državu sudionicu koji navodi dostignuća.	
Svrha projekta	Objektivno provjerljivi pokazatelji	Izvori provjere	Prepostavke
Daljnji doprinos prenošenju pravne stečevine EU-a u području nuklearne sigurnosti i zaštite od zračenja, te usklađivanju funkcioniranja nuklearnih regulatornih agencija u Bosni i Hercegovini i Crnoj Gori s njihovim sestrinskim organizacijama u EU.	Uspješno prenošenje tehničkih kapaciteta kao što je pokazano kroz nove ili poboljšane propise koji uključuju međunarodne standarde i Euratom Direktive Vijeća, kao i međunarodne konvencije koje je potpisala Europska unija.	Novi ili revidirani propisi; potpisane međunarodne konvencije; konačno izvješće za projekt za svaku državu sudionicu koji navodi dostignuća.	
Rezultati	Objektivno provjerljivi pokazatelji		Prepostavke
<i>Bosna i Hercegovina</i>	Puna usklađenost	Završno izvješće	

2011 IPA Horizontalni program o nuklearnoj sigurnosti i zaštiti od zračenja – PF1 – Regionalni

<ul style="list-style-type: none"> • Ažurirani ili novi nacrti propisa o zaštiti od zračenja i nuklearnoj sigurnosti sukladni su <i>pravnoj stečevini</i> EU i međunarodnim standardima; • Provedbeni postupci za primjenu ažuriranih i/ili novih propisa u području radijacijske sigurnosti i sigurnosti izvora zračenja pregledani su, analizirani i razvijeni sukladno najboljim međunarodnim praksama; • Tehničke specifikacije za opremu za QA/QC u dijagnostičkoj radiologiji su utvrđene; • Oprema za QA/QC u dijagnostičkoj radiologiji je dostavljena i testirana; • Odgovarajući softver za izračune doza i zaštite isporučen je; • Aktivnosti, programi i planovi DRARNS-a pregledani su a sustav upravljanja kvalitetom je uspostavljen i operativan; • Inspeksijski alati, kontrolne liste i postupci DRARNS-a pregledani su, dopunjeni i izdani tako da su u potpunosti sukladni međunarodnim standardima i najboljim međunarodnim praksama; • Svaka politika i strategija o zbrinjavanju radioaktivnog otpada pregledana je i eventualno poboljšana; • Baze podataka za izvore zračenja pregledane su i poboljšane; • Zahtjevi za usvajanje i ratifikaciju međunarodnih konvencija o zaštiti od zračenja i nuklearnoj sigurnosti od strane Bosne i Hercegovine utvrđeni su; 	<p>zakonskih propisa i regulativa s <i>pravnom stečevinom</i> EU u području zaštite od zračenja i nuklearne sigurnosti Puna usklađenost zakonskih propisa i regulativa s <i>pravnom stečevinom</i> EU u području zaštite od zračenja i nuklearne sigurnosti</p> <p>Funkcionalna nuklearna regulatorna agencija u Bosni i Hercegovini, kao i u Crnoj Gori, usklađena s njezinim sestrinskim organizacijama u EU</p>	<p>kojem je najmanje jedan EU regulator dao doprinos Oprema za QA/QC može se vizualizirati i provjeriti na zahtjev Završno izvješće kojem je najmanje jedan EU regulator dao doprinos</p>	
--	--	--	--

2011 IPA Horizontalni program o nuklearnoj sigurnosti i zaštiti od zračenja – PF1 – Regionalni

<ul style="list-style-type: none">• Program obuke za osoblje DRARNS-a je definiran;• Odluka DRARNS-a o akreditaciji organizacija za tehničku potporu (OTP) pregledana je a regulativa pripremljena;• Materijal za informiranje javnosti o rizicima ionizirajućeg zračenja izrađen je i distribuiran putem najprikladnijih kanala.			
<p><u>Crna Gora</u></p>			
<p>Rezultati:</p> <ul style="list-style-type: none">• Ažurirani ili novi zakoni i propisi o zaštiti od zračenja i nuklearnoj sigurnosti sukladni su <i>pravnoj stečevini</i> EU i međunarodnim standardima;• Provedbeni postupci za primjenu ažuriranih i/ili novih propisa u području radijacijske sigurnosti i sigurnosti izvora zračenja pregledani su, analizirani i razvijeni sukladno najboljim međunarodnim praksama;• EPA je izdala sveobuhvatne regulatorne upute i savjete, koji obuhvataju tehničke parametre i administrativne postupke za osiguravanje sigurnog rada rendgenskih uređaja za radiografiju, fluoroskopiju, kompjutoriziranu tomografiju, digitalne panoramske sustave, mamografiju i radioterapiju, kao i radioaktivne izvore s primjenom u brahiterapiji, radu nuklearne medicine u Kliničkom centru Crne Gore i industrijskoj primjeni;• EPA je razvila referentne postupke za QA/QC uređaja koji stvaraju ionizirajuće zračenje i oni su dostavljeni industrijskom i medicinskom sektoru na ispitivanje i korištenje;			

2011 IPA Horizontalni program o nuklearnoj sigurnosti i zaštiti od zračenja – PF1 – Regionalni

<ul style="list-style-type: none"> Određeni su stručnjaci kompanija koje bi eventualno mogle provoditi QA/QC ispitivanja; Sredstva za provedbu interne dozimetrije određena su, a regulatorne upute i prateći postupci za praćenje i registraciju internih doza radnicima uspostavljeni su; Materijal za informiranje javnosti o rizicima ionizirajućeg zračenja izrađen je i distribuiran putem najprikladnijih kanala. 			
Aktivnosti	Sredstva	Troškovi	Prepostavke
Za Bosnu i Hercegovinu			
Aktivnost 1: Prenošenje <i>pravne stečevine</i> EU	Sporazum o sufinanciranju	500.000 EUR	
Aktivnost 2: Razvitak postupaka			
Aktivnost 3: Nabava opreme i softvera			
Aktivnost 4: Pregled strategija i unutarnjih politika			
Aktivnost 5: Pregled alata i sredstava za regulatornu inspekciju			
Aktivnost 6: Pregled sadašnje strategije upravljanja radioaktivnim otpadom			
Aktivnost 7: Poboljšanje baze podataka za izvore zračenja			
Aktivnost 8: Zahtjevi za usvajanje i ratifikaciju međunarodnih konvencija o zaštiti od zračenja i nuklearnoj sigurnosti			
Aktivnost 9: Program obuke za osoblje DRARNS-a			
Aktivnost 10: Akreditacija organizacija za tehničku potporu (OTP)			
Aktivnost 11: Javno informiranje			
Aktivnosti	Sredstva	Troškovi	Prepostavke
Za Crnu Goru			
Aktivnost br. 1: Prenošenje <i>pravne stečevine</i> EU	Sporazum o sufinanciranju	350.000 EUR	

2011 IPA Horizontalni program o nuklearnoj sigurnosti i zaštiti od zračenja – PF1 – Regionalni

Aktivnost 2: Razvitak postupaka Aktivnost 3: QA/QC uređaja koji proizvode ionizirajuće zračenje u industrijskom i medicinskom sektoru Aktivnost 4: Interna dozimetrija Aktivnost 5: Javno informiranje			
---	--	--	--

Aktivnosti koje će se obavljati mogu se mijenjati sukladno rezultatima 2008 IPA regionalnog projekta za jačanje tehničkih kapaciteta regulatornih tijela zemalja Zapadnog Balkana koji je započeo u ožujku 2011. godine.

2011 IPA Horizontalni program o nuklearnoj sigurnosti i zaštiti od zračenja – PF1 – Regionalni

DODATAK II: Ugovoreni iznosi i isplaćeni iznosi (u eurima) po kvartalu za projekt

Ugovoreno	Q2 2013	Q3 2013	Q4 2013	Q1 2014	Q2 2014	Q3 2014	Q4 2014	Q1 2015	Q2 2015
Sporazum o sufinanciranju	850.000								
Kumulativno	850.000								
Isplaćeno	Q2 2013	Q3 2013	Q4 2013	Q1 2014	Q2 2014	Q3 2014	Q4 2014	Q1 2015	Q2 2015
Sporazum o sufinanciranju	500.000				350.000				
Kumulativno	500.000	500.000	500.000	500.000	850.000	850.000	850.000	850.000	850.000

DODATAK III: Opis institucionalnog okvira

Vidi odjeljak 3.1 (polazište i opravdanost)

DODATAK IV: Povezani zakoni, propisi i strateški dokumenti

- Aktivnost Nuklearna sigurnost i zaštita od zračenja Višekorisničkog višegodišnjeg indikativnog planskog dokumenta (VIPD) 2009-2011, te 2011-2013.;
- Zajednička konvencija o sigurnosti zbrinjavanja istrošenog goriva i o sigurnosti zbrinjavanja radioaktivnog otpada;
- Zakon o radijacijskoj i nuklearnoj sigurnosti u Bosni i Hercegovini donesen 2007.;
- Zakon o zaštiti od ionizirajućeg zračenja i radijacijskoj sigurnosti (Narodne novine Crne Gore 56/09, 58/09).

DODATAK V: Detaljnije informacije o ugovoru koji financira EU

Ovaj će se projekt provoditi putem Sporazuma o sufinanciranju sa IAEA za ukupni iznos od 850.000 eura koji će biti potpisani u drugom kvartalu 2013. godine.

Posebni sporazumi o sufinanciranju zaključit će se sukladno uvjetima Finansijskog i administrativnog okvirnog sporazuma (FAOS/engl. FAFA) između Europske unije i Ujedinjenih naroda, potписанog 29. travnja 2003., kojem je IAEA pristupila 17. rujna 2004. godine.

Standardni sažetak Projekta

1. Identifikacija

Naziv projekta	Tehnička potpora IPA horizontalnom programu o nuklearnoj sigurnosti i zaštiti od zračenja
CRIS broj	2011/023-384
Broj projekta	6
Broj sektora VIPD	5. Energija (Višekorisnički VIPD – 5. Prometna i energetska infrastruktura, uključujući nuklearnu sigurnost)
ELARG statistički kod	03.64 – Nuklearna sigurnost
DAC broj sektora	23064
Ukupni trošak (PDV nije uključen)¹	355.000 eura
Doprinos EU-a	355.000 eura
Mjerodavno izaslanstvo EU/odgovorna jedinica	Jedinica D3 - Regionalni programi, Glavna uprava za proširenje
Način upravljanja	Centralizirani sustav
Modalitet provedbe	Projekt
Vrsta provedbe projekta	Bilateralna
Zona kojoj koristi aktivnost/Korisnici	Zapadni Balkan: Albanija, Bosna i Hercegovina, Hrvatska, Bivša Jugoslovenska Republika Makedonija, Crna Gora, Srbija, kao i Kosovo ²
Krajnji datumi za ugovaranje	3 godine od datuma sklapanja sporazuma o financiranju.
Krajnji datumi za izvršenje ugovora	2 godine od konačnog datuma za ugovaranje.
Krajnji datum za isplatu sredstava	1 godinu od konačnog datuma za izvršenje ugovora.

¹ Ukupni trošak projekta ne uključuje iznos PDV-a ili drugih poreza. Ukoliko to nije slučaj, jasno navesti iznos PDV-a i razloge zašto se smatra prihvatljivim.

² Sukladno RVSUN 1244/99.

2. Ciljevi

2.1. Opći cilj:

Potpore Jedinici „Regionalni programi“ u Glavnoj upravi za proširenje, u programiranju, provedbi i evaluaciji rezultata projekata nuklearne sigurnosti koji se financiraju u okviru IPA programa koji pokrivaju Albaniju, Bosnu i Hercegovinu, Hrvatsku, Bivšu Jugoslovensku Republiku Makedoniju, Crnu Goru, Srbiju, kao i Kosovo.

2.2. Svrha projekta:

Potpore će se sastojati od pružanja tehničke pomoći u svim koracima projektnog ciklusa u okviru IPA programa nuklearne sigurnosti, na zahtjev Glavne uprave za proširenje.

2.3. Veza s AP/NPAA/EP/SAA

Ne primjenjuje se.

2.4. Veza s VIPD

Ne primjenjuje se.

2.5. Veza s Nacionalnim/sektorskim investicijskim planom

Ne primjenjuje se.

3. Opis projekta

3.1. Polazište i opravdanost:

Jedinica „Regionalni programi“ u Glavnoj upravi za proširenje trenutačno podupire projekte nuklearne sigurnosti u zemljama kandidatima i potencijalnim zemljama kandidatima za EU u okviru IPA horizontalnog programa o nuklearnoj sigurnosti i zaštiti od zračenja koji pokriva zemlje Zapadnog Balkana i eventualno Tursku.

Kao potpora jedinici „Regionalni programi“ u Općoj upravi za proširenje u programiranju, praćenju i evaluaciji rezultata projekata nuklearne sigurnosti, tehničku pomoć pružit će JRC-IE – koji djeluje kao organizacija za tehničku potporu službama Europske komisije uključenim u pitanja nuklearne sigurnosti.

3.2. Povezane aktivnosti

Jedan administrativni sporazum sa JRC-IE teče do travnja 2012. za slične aktivnosti (Ugovor br. 2010/234-903). Imao je za cilj pregled Opisa projekta nuklearne sigurnosti i zaštite od zračenja, sudjelovanje u odborima za ocjenjivanje tendera, sudjelovanje u sastancima odbora za praćenje i/ili sastancima o napretku projekata. Dio administrativnog sporazuma bio je posvećen i finaliziranju stvaranja i popunjavanja distribucijske baze podataka za Phare projekte nuklearne sigurnosti koji su bili podupirani do 2006. godine.

3.3. Rezultati

- Opisi projekata za centralizirane projekte (ugovori o uslugama, radovima i nabavi), izrađeni i/ili revidirani;
- Tehnička potpora pružena izaslanstvima Europske komisije zaduženim za ex-ante kontrolu IPA projekata u području nuklearne sigurnosti i/ili organizacijama korisnika IPA projekata nuklearne sigurnosti;
- Projekti nuklearne sigurnosti financirani iz IPA-na upravljeni u punoj usklađenosti s finansijskim propisima;
- Zahtjevi za financiranje od korisnika IPA projekata nuklearne sigurnosti analizirani;
- Ažurirane baze podataka o projektima koje financira IPA u području nuklearne sigurnosti.

3.4. Aktivnosti:

- Priprema ili pregled Opisa projekata nuklearnih projekata (maksimalno 15) pokriva sljedeće sektore: zbrinjavanje radioaktivnog otpada, dekomisija nuklearnih instalacija, zaštita od zračenja, spremnost na izvanredne situacije, nedopuštena trgovina nuklearnim materijalima i izvorima zračenja, praćenje radioaktivnosti u okolišu, kalibracija radioaktivnih izvora, medicinska izloženost, ugradnja sustava ranog upozorenja i sigurnost nuklearnih instalacija.
- Sudjelovanje u odborima za ocjenu ponuda, sastancima na početku, tijekom i po završetku provedbe projekata i evaluacija rezultata ostvarenih (maksimalno 15 sastanaka).
- Sudjelovanje u svim sastancima koje zatraži Jedinica „Regionalni programi“ u Glavnoj upravi za proširenje na kojima će biti potrebna tehnička stručnost u području nuklearne sigurnosti.
- Doprinos dan Jedinici „Regionalni programi“ u Glavnoj upravi za proširenje za odobravanje zahtjeva za plaćanjem izdanih od strane korisnika projekata nuklearne sigurnosti programa IPA. Ova aktivnost može uključiti misije za provjeru na licu mjesta.
- Uspostava baze podataka s popisom projekata koje financira IPA u području nuklearne sigurnosti i koja uključuje ime korisnika, ciljeve projekta, troškove i glavna postignuća. Ova baza podataka mora biti dostupna na Internet mreži.

3.5 Uvjetovanost i redoslijed

Ne primjenjuje se.

3.6 Stečena iskustva

2011 IPA Horizontalni program o nuklearnoj sigurnosti i zaštiti od zračenja – PF6 – JRC-IE

Doprinos Instituta za energetiku Zajedničkog istraživačkog centra u Pettenu (NL) dokazao se kao veoma vrijedan za Glavnu upravu za proširenje za pokretanje, praćenje i ocjenjivanje projekata nuklearne sigurnosti PHARE/IPA koji su programirani od 1992. do 2011. Baze podataka za sve projekte nuklearne sigurnosti PHARE/IPA uspostavljene su i mogu se naći na namjenskoj internet stranici. Tehnički savjeti ovoga Instituta uvijek su vrlo cijenjeni.

4. Indikativni proračun (iznosi iskazani u EUR)

			UKUPNI TROŠAK	IPA DOPRINOS EU		IZVORI FINANCIRANJA					PRIVATNI DOPRINOS		
AKTIVNOSTI	II (1)	INV (1)		EUR (a)=(b)+(c)+(d)	EUR (b)	%(2)	Ukupno EUR(c)=(x)-(y)+(z)	%(2)	Centralno EUR (x)	Regionalno/lokalno EUR (y)	IFI EUR (z)	EUR (d)	%(2)
Aktivnost I	X		355.000	355.000	100								
Administrativni sporazum	X		355.000	355.000	100								
UKUPNO II			355.000	355.000	100								
UKUPNO INV													
UKUPNO PROJEKT			355.000	355.000	100								

Iznosi bez PDV-a

(I) U retku Aktivnost koristiti "X" za određivanje radi li se o II ili INV

(2) Izraženo u % **Ukupnih** izdataka (stupac (a))

5. Indikativni raspored provedbe (razdoblja podijeljena po kvartalima)

Ugovor	Početak tendera	Potpisivanje ugovora	Završetak projekta
Administrativni sporazum	Ne primjenjuje se	Q1 2012	Q1 2014

6. Multidisciplinarna pitanja

6.1 Jednake mogućnosti:

Ne primjenjuje se.

6.2 Okoliš:

Ne primjenjuje se.

6.3 Manjine:

Ne primjenjuje se.

DODACI

I – Logička matrica u standardnom obliku

II - Ugovoreni iznosi i isplaćeni iznosi (u eurima) po kvartalu tijekom cijelog trajanja projekta

III – Detaljnije informacije o ugovoru koji financira EU

2011 IPA Horizontalni program o nuklearnoj sigurnosti i zaštiti od zračenja – PF1 – Regionalni

DODATAK I: Logička matrica u standardnom obliku

LOGIČKA MATRICA ZA Sažetak projekta	Naziv i broj Programa:	2011 IPA Horizontalni program o nuklearnoj sigurnosti i zaštiti od zračenja (2011/023-384)
Tehnička potpora IPA horizontalnom programu o nuklearnoj sigurnosti i zaštiti od zračenja	Razdoblje ugovaranja istječe: 3 godine nakon datuma sklapanja sporazuma o finansiranju	Razdoblje isplate istječe: 1 godinu nakon završnog datuma za izvršenje ugovora.
	Ukupni proračun: 355.000 EUR	IPA proračun: 355.000 EUR

Opći cilj	Objektivno provjerljivi pokazateli	Izvori projvere
Potpore Jedinici „Regionalni programi“ u Glavnoj upravi za proširenje, u programiranju, provedbi i evaluaciji rezultata projekata nuklearne sigurnosti koji se financiraju u okviru IPA programa.	Izvješća koja je izradio JRC-Petten	Jedinica „Regionalni programi“ u GU za proširenje JRC-Petten
Svrha projekta	Objektivno provjerljivi pokazateli	Izvori projvere
Popora će se sastojati od pružanja tehničke pomoći u svim koracima projektнog ciklusa u okviru IPA programa nuklearne sigurnosti, na zahtjev Glavne uprave za proširenje.	Izvješća koja je izradio JRC-Petten	Jedinica „Regionalni programi“ u GU za proširenje JRC-Petten
Rezultati	Objektivno provjerljivi pokazateli	Izvori projvere
Opisi projekata za centralizirane projekte (ugovori o uslugama, radovima i nabavi), izrađeni i/ili revidirani; Tehnička potpora pružena izaslanstvima Europske komisije zaduženim za ex-ante kontrolu IPA projekata u području nuklearne sigurnosti i/ili organizacijama korisnika IPA projekata nuklearne sigurnosti;	Kompletiranost i tehnička točnost informacija uključenih u Opise projekta IPA projekata nuklearne sigurnosti;	Pregled od strane službi Komisije Jedinica „Regionalni programi“ GU za proširenje
Projekti nuklearne sigurnosti finansirani iz IPA-na upravljeni u punoj usklađenosti s finansijskim propisima;	Uspješno završene evaluacije tendera IPA projekata;	Osigurano visoko kvalitetno upravljanje projektima Jedinica „Regionalni programi“ i Jedinica za financiranje GU za proširenje
Zahтjevi za finansiranje od korisnika IPA projekata nuklearne sigurnosti analizirani;	Dobro tehničko upravljanje projektima nuklearne sigurnosti uključujući praćenje	Odobrenje zahtjeva za

2011 IPA Horizontalni program o nuklearnoj sigurnosti i zaštiti od zračenja – PF1 – Regionalni

Aktivnosti	Sredstva	Troškovi	Pretpostavke
<p>Ažurirane baze podataka o projektima koje finančira IPA u području nuklearne sigurnosti.</p> <p>Priprema ili pregled Opisa projekata nuklearnih projekata (maksimalno 15) pokriva sljedeće sektore: zbrinjavanje radioaktivnog otpada, dekomisija nuklearnih instalacija, zaštita od zračenja, spremnost na izvanredne situacije, nedopuštena trgovina nuklearnim materijalima i izvorima zračenja, praćenje radioaktivnosti u okolišu, kalibracija radioaktivnih izvora, medicinska izloženost, ugradnja sustava ranog upozorenja i sigurnost nuklearnih instalacija.</p> <p>Sudjelovanje u odborima za ocjenu ponuda, sastancima na početku, tijekom i po završetku provedbe projekata i evaluacija rezultata ostvarenih (maksimalno 15 sastanaka).</p> <p>Sudjelovanje u svim sastancima koje zatraži Jedinica „Regionalni programi“ u Glavnoj upravi za proširenje na kojim će biti potrebna tehnička stručnost u području nuklearne sigurnosti.</p> <p>Doprinos dan Jedinici „Regionalni programi“ u Glavnoj upravi za proširenje za odobravanje zahtjeva za plaćanjem izdanih od strane korisnika projekata nuklearne sigurnosti programa IPA. Ova aktivnost može uključiti misije za provjeru na licu mesta.</p> <p>Uspostava baze podataka s popisom projekata koje finančira IPA u području nuklearne sigurnosti i koja uključuje ime korisnika, ciljeve projekta, troškove i glavna postignuća. Ova baza podataka mora biti dostupna na Internet mreži.</p>	<p>financiranje od strane GU za proširenje</p> <p>Pristup bazi podataka putem interneta</p> <p>Administrativni sporazum sa JRC-IE</p>	<p>355.000 EUR</p> <p>Indikativni presjek troškova za pripremu/pregled TOR, evaluacijske sastanke, praćenje na terenu i završne seminare:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Albanija: 10.000 eura - Bosna i Hercegovina: 50.000 eura - Hrvatska: 15.000 eura - BiH Jugoslovenska Republika Makedonija: 40.000 eura - Kosovo: 40.000 eura - Crna Gora: 40.000 eura - Srbija: 80.000 eura - Sastanci u Briselu: 25.000 eura - Sastanci u Beču: 15.000 eura - Odobrenje zahtjeva za plaćanjem: 15.000 eura - Uspostavljanje baze podataka: 25.000 eura 	

2011 IPA Horizontalni program o nuklearnoj sigurnosti i zaštiti od zračenja – PF1 – Regionalni

DODATAK II: Ugovoreni iznosi i isplaćeni iznosi po kvartalu tijekom cijelog trajanja projekta

Ugovoreno	Q1 2012	Q2 2012	Q3 2012	Q4 2012	Q1 2013	Q2 2013	Q3 2013	Q4 2013	Q1 2014
Administrativni sporazum	355.000								
Kumulativno	355.000	355.000	355.000	355.000	355.000	355.000	355.000	355.000	355.000
Isplaćeno									
Administrativni sporazum		248.500							106.500
Kumulativno		248.500	248.500	248.500	248.500	248.500	248.500	248.500	355.000

DODATAK III: Detaljnije informacije o ugovoru koji financira EU

Administrativni sporazum bit će sklopljen sa JRC-IE tijekom Q1 2012 za iznos od 355.000 eura.

